

Taipalsaaren kunta

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma 2022 - 2023

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

15.12.2020 247 §
21.12.2020 69 §

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
1.1	Taloussuunnittelun perusteet.....	4
1.2	Suunnittelun taloudelliset perusteet	4
1.2.1	Yleinen taloudellinen tilanne	4
1.2.2	Taipalsaaren kuntatalouden perusteet	5
1.2.3	Verotulot	7
1.2.4	Valtionosuudet	8
1.3	Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet.....	9
1.3.1	Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys.....	10
1.3.2	Työpaikat	12
1.4	Riskianalyysi.....	12
2.	TALOUSARVION SITOVIUUS JA SEURANTA	14
2.1	Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset.....	14
2.2	Talousarvion seuranta	16
3.	KÄYTTÖTALOUSOSA.....	17
3.1	Ulkoisten toimintatuottojen ja -kuluja jakautuminen meno- ja tulolajeittain	17
3.2	Talousarvion sisäiset erät	18
3.3	Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelma 2019–2023.....	19
3.4.	Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet.....	20
100	Vaalit	20
200	Tarkastus ja arviointi	21
30	Konsernihallinto	21
300	Hallintopalvelut	21
320	Kehittämispalvelut.....	23
330	Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut.....	25
40	Sivistyspalvelut.....	28
400	Sivistyspalveluiden hallinto	28
470	Perusopetus.....	30
480	Varhaiskasvatus	31
490	Kulttuuri ja vapaa-aika	32
50	Tekniset palvelut	34
500	Teknisten palveluiden hallinto	34
510	Kaavoitus.....	35
570	Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut.....	36
575	Liikenneväylät	37

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	37
590 Vesihuoltolaitos.....	38
4. TULOSLASKELMAOSA	41
4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat.....	41
5. RAHOITUSOSA.....	43
5.1 Rahoituslaskelma	43
6. HENKILÖSTÖOSA	45
6.1 Henkilöstön lukumäärä	45
6.2 Henkilöstökulut	46
7. INVESTOINTIOSA.....	46
7.1 Investointiohjelma 2021 ja investointisuunnitelma 2022–2023.....	47
8. KONSERNIOSA	48
8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2021.....	48

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 Taloussuunnittelun perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelma-kausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteutuvat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

1.2 Suunnittelun taloudelliset perusteet

1.2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Koronapandemian aiheuttama koko maailmaa koskettava talouskriisi kärjistyi maaliskuussa 2020. Maailmanlaajuisesti tuotanto supistui poikkeuksellisen äkillisesti ja voimakkaasti johtaen v. 2020 talouden noin 4-6 %:n supistumiseen ja euroalueen kokonaistuotannon supistumiseen noin 8–10 %. Koronan vaikutus maailman mitta-kaavassa on ollut inflaatiota hidastava. Työttömyys on kasvussa, mutta euroalueella äkillinen massatyöttömyys on vältetty lomautusten ja tukien avulla.

Koronasta elpymisen vauhti on maailman laajuisesti hyvin epävarmaa ja talousnäkömät ovat yhä epävarmat. Romahdus oli kuitenkin niin syvä, että toipuminen kestää pitkään. Riskit ainakin hetkellisestä aktiviteetin supistumisesta uudelleen ovat kasvaneet. Euroalueella tuotanto jää vielä ensi vuonna selvästi ennen koronakriisiä olleen tason alapuolelle. Jos suuri pandemian toinen aalto tulee, maailman bruttokansantuote voi supistua lähes 8 % ja euroalueen 11,5 %. Tällä hetkellä inflaationäkymät ovat vaikeat ja Euroopan keskuspankki ennustaa vuoden 2022 inflaation olevan vain 1,3 %. Erityisesti viruksesta eniten kärsivillä toimialoilla työllisyysnäkömät ovat kuitenkin vielä pitkään heikot, ja taloudellisessa toiminnassa on nähtävissä viruksesta johtuvia rakenteellisia muutoksia. Sopeutumisvaiheessa työttömyyden ja konkurssien odotetaan lisääntyvän.

Lähde: Suomen Pankki, 17.9.2020

Valtioneuvoston laatiman vuosien 2021- 2024 Julkisen talouden suunnitelman vuodelle mukaan Suomen BKT:n arvioidaan kasvavan vuonna 2021 2,6 % ja 1,7 % vuonna 2022. Talouskasvun arvioidaan hidastuvan alle yhteen prosenttiin vuosina 2023 - 2024. Viennin kasvun ennustetaan palautuvan ulkoisen kysynnän vetämänä ja yksityisen kulutuksen kasvun arvioidaan normalisoituvan. Yksityisten investointien arvioidaan toipuvan huonommin metsäteollisuuden suurhankkeiden lykkääntymisen ja asuntojen rakentamisen supistumisen johdosta. Vuoden 2022 BKT:n kasvua tukee eniten juuri asuinrakennusinvestointien elpyminen. Talouskasvun ennustettu nopeutuminen ja nimellispalkkojen hidastuva nousu alkavat vähitellen lisätä työvoiman kysyntää vuosina 2021- 2022.

Lähi vuosien talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen, vaan julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Julkisen talouden riskit linkittyvät koronavirustilanteen keston ja siihen, kuinka hyvin talous toipuu epidemian helpottaessa. Jos koronavirustilanne ja siitä aiheutuvat sulkutoimenpiteet ovat oletettua pitempiäaikaiset, on verotulojen supistuminen ennustettua suurempaa ja työttömyysmenot kasvavat ennustettua nopeammin.

Lähde: Valtioneuvosto/Julkinen talouden suunnitelma, syyskuu 2020

1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet

Taipalsaaren kunnanvaltuusto hyväksyi 20.9.2017 § 69 kuntastrategian vuosille 2017- 2021. Kuntastrategian visiossa on kuvattu tahtotila pysyä taloudellisesti itsenäisenä ja haluttuna asuin- ja vapaa-ajanpaikkakuntana. Taloudelliseen itsenäisyyteen sisällytetyt toimenpiteet ajanjaksolla 2017 - 2021 ovat:

- tasapainoinen talous ja talousjohtaminen
- pitkäjänteinen investointien suunnittelu
- henkilöstövoimavarajohtaminen.

Vuoden 2021 talousarviota ja vuosien 2022 - 2023 taloussuunnitelmaa on laadittu Korona-pandemian aiheuttaman taloudellisen epävarmuuden varjostamana. Talousarvion raamitusta lähdettiin tekemään lähtökohtana talouden tasapaino käytettävissä olevilla keinoilla ja tietäen vaikean verorahoituksen lähtökohdan. Verotulojen heikkenemän tiedettiin olevan merkittävän. Vuoden 2019 viimeisen (joulukuu) veroennustekehikon ja lokakuun 2020 ennusteen ero verotulokertymässä oli noin 1 miljoonaa euroa. Toisaalta tiedettiin myös se, että koronan aiheuttamia verotulomenetyksiä kompensoidaan kunnille merkittävästi valtionosuuksien kautta. Tässä epäselvässä taloudellisessa tilanteessa talousarvion tavoitteeksi asetettiin siis talouden tasapaino. Talousarvion raamissa palkkojen nousun kustannusvaikutukseksi arvioitiin 1,5 % ja muun toiminnan 1 %.

Toimintatuottoja (ulkoiset) on yhteensä 2.544.263 euroa, mikä 10,5 % vuoden 2020 talousarviota vähemmän. Tilikausivuoteen 2019 verrattuna vähennyistä on 2,6 %.

Käyttötalouden tuottoja on arvioitu kertyvän 4.832.371 euroa, joka on 13,7 % vuoden 2020 talousarviota enemmän edellä mainituilla sisäisistä vyörytyksistä johtuen.

Käyttötalouden (sisäiset + ulkoiset) sisäisten kulujen 2021-vertailtavuus aiempiin vuosiin ei ole vertailukelpoinen kiinteistökulujen osalta, koska sisäisten erien vyörytysbudjetointia ei ole aiemmin tehty. Sisäisten kulujen vyörytystä kaikissa aiheuttamisperiaatteita vaativissa kustannuksissa tehdään Valtionkonttorin tuottamien uusien Kuntatilastointiperiaatteiden mukaisesti.

Vuoden 2021 käyttötalousmenojen loppusumma on 30.649.679 euroa. Siinä on lisäystä vuoden 2020 muutettuun talousarvioon verrattuna 5,4 % eli 1.581.824 euroa. Palkkoja talousarvion käyttötalousmenoihin sisältyy 5.945.807 euroa, joka on 329.318 euroa (5,9 %) vuoden 2020 talousarvion palkkasummaa suurempi.

Toimintakate on -25.817.308 euroa ja siinä kasvua 4,0 % edelliseen vuoteen.

Eksoten maksut ja arvioidut maksut ovat eri vuosina:

7.12.2020 kh
-esitys kv:lle

TP 2019	TA 2020	TA2020e	TA 2021
14 753 542	15 200 000 *)	15 650 000	15 189 268 **)

*) arvioitu maksuosuus 14.649 milj. euroa ja alijäämä-varaus 551 t€

***) arvioitu maksuosuus 15.855 milj. euroa ja Eksoten mahdollisen positiivisen tuloksen myötä ehdollista poistoeron purkua 0,820 milj. euroa

Eksoten jäsenkuntalaskutus vuonna 2021 on 15.854.514 euroa. Talousarvion 15.189.268 euroa palveluostot toteutuvat, kun vuonna 2020 ja aiemmin tehtyä pakollista varausta voidaan purkaa sallittu enimmäismäärä tilikauden 2021 loppupuoliskolla, jos Eksoten vuoden 2021 talous osoittaa ylijäämäiseksi pääsyä.

Kokonaispalveluosto Eksotelta on 31.12.2021 lopulta noin 15,2 milj. euroa netto, kun kirjanpidossa 31.12.2020 olevaa pakollista varausta 1,1 M€ tai osa siitä onnistutaan purkamaan vuoden 2021 tulosta noin 0,8 Milj. euroa tulosta parantavasti. Pakollinen varaus on tehty vuonna 2019 Eksoten peruspääoman (/jäsenkuntaosuus) suhteessa. Vuonna 2020 pakollinen varaus tehtäen Eksoten ja sen jäsenkuntien yhteisten päätösten mukaan palveluiden käytön suhteessa.

Mikäli Eksoten palkkaharmonisointiriidan kuluja ei voi purkaa pakollisesta varauksesta vuoden 2021 aikana, vaikka Eksote on tehnyt oman taloutensa tervehdyttämisen suunnitelman kolmelle vuodelle, tarkoittaa se Taipalsaaren kunnan vuoden 2021 talousarvio voisi muodostua alijäämäiseksi noin 0,6 milj. euron verran poistoeron kirjauksen jälkeen tältä osin.

Eduskunta on hyväksynyt 27.11.2020 vuoden 2020 VII lisätalousarvion. Sen mukaan kunnalle tulee vuonna 2020 koronatestaukseen 202.021 €, joka on tarkoitettu Eksotelte, mikä puolestaan tekee koronatestaukset. Vuonna 2021 tilityksen määrä tulot ja menot sekä toteutusmalli selviävät myöhemmin vuoden 2021 aikana.

Peruspalvelujen valtionosuudet koronatestauksen osalta

- muutettu TA2020: valtion VII lisätalousarviosta: + 202 021 €, tulotettu Eksotelte 2020

Tällä hetkellä valtionosuuksiin ei ole sisällytetty koronatestaustuloja 2021, eikä myöskään kirjausohjeen mukaisia palvelujen lisäostoja 2021 Eksotelta.

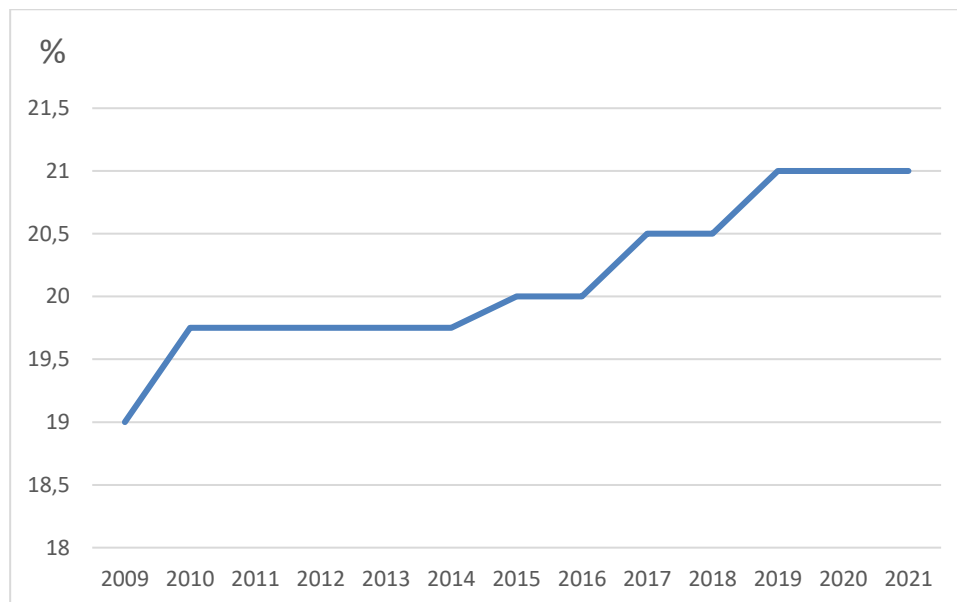
Verorahoitus (verot ja valtionosuudet) on yhteensä 27,7 miljoonaa euroa ilman valtion seitsemännen lisätalousarvion koronatestauksesta aiheutuvia Eksotelle myöhemmin läpisiirrettäviä valtionosuuksia (Eksoten perussopimuksesta poikkeavan laskutussyyn vuoksi asiasta tehdään myöhemmin erillinen kunnanvaltuuston päätös vuonna 2021 koskien vuoden 2021 koronatestauskuluja). Valtionosuussummassa ilman koronatestaustuloja on arvioitu nousua 5,3 % edelliseen vuoteen eli käytännössä verorahoitus pysyy vuoden 2020 talousarvion tasolla, sillä edellytyksellä, jos veromenetysten kompensatit tilittyvät arvioidusti.

Yhteensä valtionosuuksia talousarvioon 2021 on arvioitu kertyvän 6.949.845 euroa.

1.2.3 Verotulot

Kunnan verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Talousarvio 2021 on laadittu käyttäen kunnanvaltuuston 11.11.2020 hyväksymiä tulovero- sekä kiinteistöveroprosentteja.

Vuodelle 2021 päätetty tuloveroprosentti on 21,00 %. Tuloveroprosentin kehitys on vuosina 2009 - 2021 ollut seuraava:

Keskimääräinen tuloveroprosentti koko maassa vuonna 2021 on 20,02 prosenttia ja Etelä-Karjalassa 20,76 prosenttia. Saman kokoluokan kunnissa keskimääräinen veroprosentti on 21,23. Verohallinnon verotulojen ennustekehikon mukaan vuoden 2021 efektiivinen kunnallisveroaste Taipalsaarella on 15,22 %.

Kiinteistöveroprosentit vuonna 2021 (suluissa vuoden 2020 prosentit) ovat Taipalsaaren kunnassa seuraavat:

- vakituinen asuinrakennus 0,55 % (0,55 %)
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,30 % (1,30 %)
- rakentamaton rakennuspaikka, 3,50 % (3,50 %) ja
- yleinen kiinteistöveroprosentti/rakennukset/maapohja 1,40 % (1,40 %)
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00 % (0,00 %).

Yhteenveto					
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**
Verolaji					
Kunnallisvero	17 293	17 185	17 662	17 778	18 282
<i>Muutos %</i>	5,2	-0,6	2,8	0,7	2,8
Yhteisövero	875	859	1 018	903	863
<i>Muutos %</i>	1,2	-1,9	18,6	-11,3	-4,4
Kiinteistövero	2 057	2 062	2 062	2 062	2 062
<i>Muutos %</i>	20,8	0,3	0,0	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	20 225	20 106	20 743	20 743	21 207
<i>Muutos %</i>	6,4	-0,6	3,2	0,0	2,2
<i>Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu</i>					
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	122,6	123,3	124,6	126,1	127,6
<i>Kuluttajahintaindeksin muutos</i>	1,0	0,7	1,3	1,5	1,5
Peruspalvelujen hintaindeksi	132,5	134,2	136,5	138,6	140,8
<i>Peruspalv. hintaindeksin muutos</i>	2,1	1,7	2,3	2,1	2,2

Kuva: Kuntaliton verotuloennuste vuosille 2020 - 2023.

1.2.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saata-
vuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä to-
teutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä
tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta
osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuu-
desta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain
(1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuri-
ministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden
palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus myön-
netään sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastotoiminnan, ylei-
sen kulttuuritoimen ja asukasperustaisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen jär-
jestämiseen.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva
valtionosuuden taseus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kun-
nan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuk-
sen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen taseus ja valtionosuudessa huomioon otetta-
vat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensatio. Veromenetysten
kompensatio on valtionosuuslaskelmassa eriytetty omalle momentilleen peruspalve-
lujen valtionosuudesta.

Yksittäisen kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa. Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy verotuloihin perustuva tasaus, joka joko lisätään tai vähennetään valtionosuudesta.

Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisesta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen verotulotasausta on 5.133.672 euroa. Taipalsaaren kunnan verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta sisältyy talousarvioon 874.464 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuus talousarviossa vuonna 2021 on 5.032.727 euroa ja veromenetysten kompensaatiot 2.026.129 euroa.

Valtionosuudesta vähennetään tai siihen lisätään opetus- ja kulttuuritoimen oppilas-, asukas- ja tuntiperusteiset valtionosuudet, jotka kunnissa, joissa ei esimerkiksi ole omaa lukiota, ovat yleensä miinusmerkkisiä. Talousarvioon sisältyy opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta -975.409 euroa.

Yhteensä valtionosuuksia talousarvioon 2021 on arvioitu kertyvän 6.949.845 euroa.

1.3 Kuntastrategia ja muut suunnitteluperusteet

Taipalsaaren kunnassa tehtiin kuntastrategian päivitys alkusyksyn 2017 aikana ja samalla selkeytettiin toiminnan painopisteitä ajan tasalle. Vision mukaan Taipalsaari on vuonna 2025 Etelä-Karjalan kaunein, saaristostaan tunnettu kunta, joka on taloudellisesti itsenäinen ja haluttu asuin- ja vapaa-ajan paikkakunta. Painopisteinä ovat elinvoima, yhteisöllisyys ja taloudellinen itsenäisyys.

Elinvoima tarkoittaa sitä, että Taipalsaari tarjoaa ihmisille ja yrityksille kasvuympäristön, joka on viihtyisä, turvallinen ja palveluiltaan kattava. Itsenäinen Taipalsaari voi luoda edellytyksiä yhteisöjen menestymiselle. Tähän liittyy oleellisesti kunnan tasa-painoinen talous ja pitkäjänteinen investointien suunnittelu.

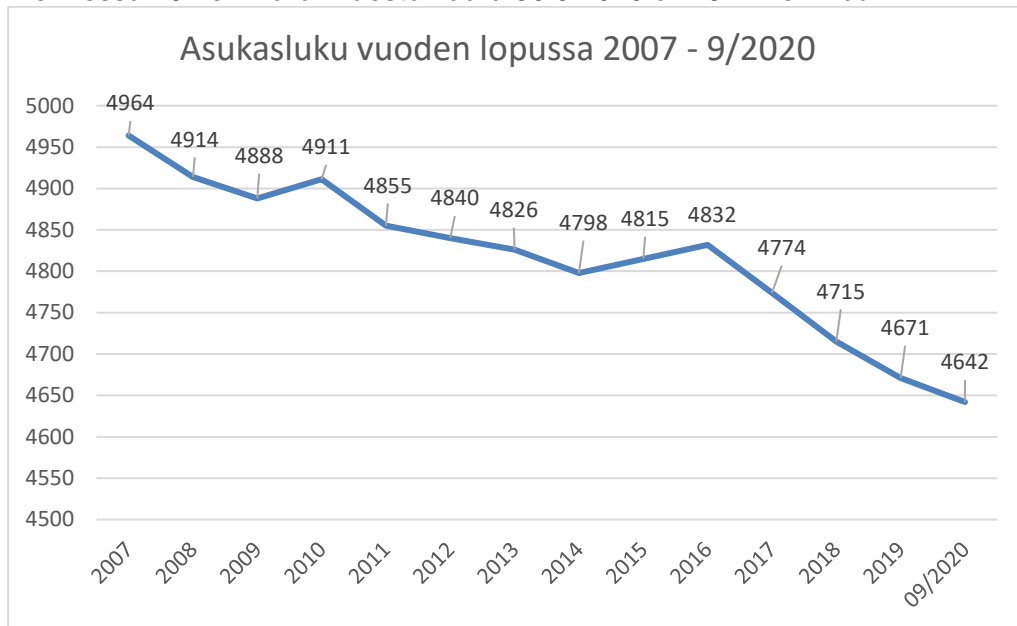
Yhteisöllisyyteen kuuluu oleellisesti se, että kunnassa ihmiset ja luonto kohtaavat; osallistutaan yhdessä toimintojen sekä palveluiden kehittämiseen. Toimintaedellytyksiä toiminnalle luodaan kohtaamispaikoilla ja tapahtumilla.

Talouden merkittävät haasteet painottavat talousarvion lähestymiskulmaa siten, että strategian linjauksia toteutetaan vahvasti talous ja investoinnit edellä. Kunnan talouden vakaus on turvattava pitkäjänteisellä työllä ja edettävä päättäväisesti ympäristön haasteet huomioiden.

Kunnanhallitus kävi seminaaripäivässä 28.8.2018 läpi kuntastrategian painopistealueita. Kunnanhallituksen näkemyksen mukaan strategia on pääpiirteineen edelleen täysin ajanmukainen ja noudatettava strategia, eikä siihen painopistealueiden osalta ole tarvetta suurempiin muutoksiin. Vuoden 2021 aikana on vietävä eteenpäin uuden valtuustokauden kuntastrategiaa. Ja samalla on arvioitava vielä voimassa olevan onnistumista.

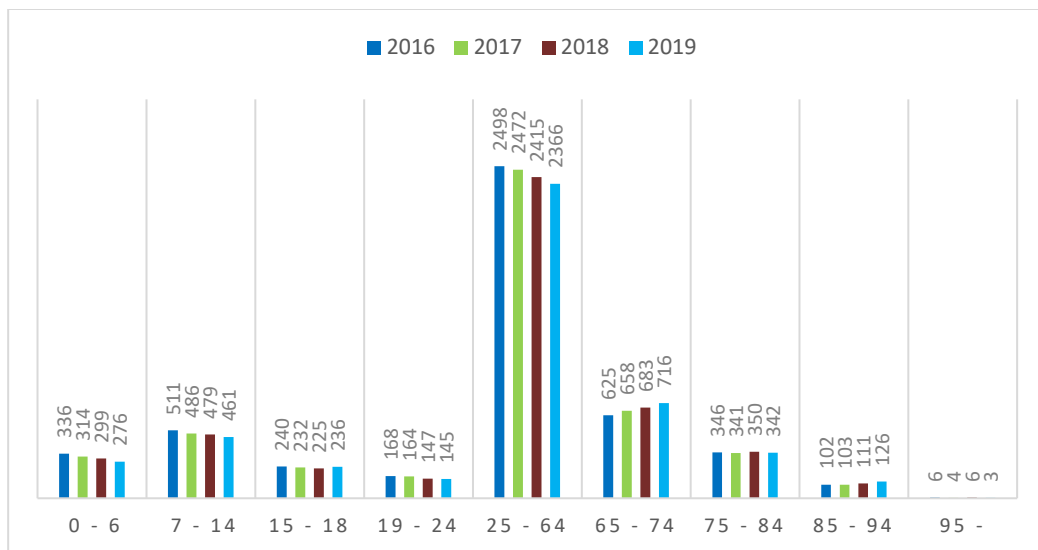
1.3.1 Väestön rakenne ja väestömäärän kehitys

Kunnan väkiluku on laskenut vuodenvaihteesta 2019-2020 syyskuun loppuun 2020 mennessä 29 henkilöllä. Väestömäärä 30.9.2020 oli 4642 henkilöä.

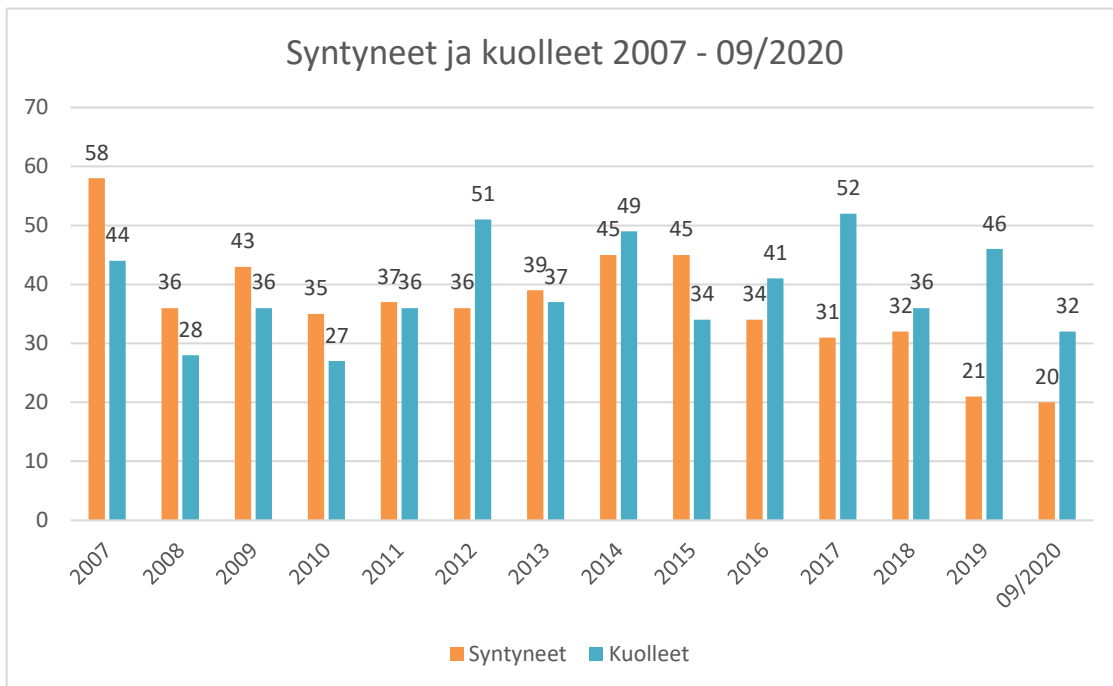
Kuva: Taipalsaaren asukasluvun kehitys vuosina 2007 – 09/2020

Kunnan väestörakenne ikäluokittain 31.12. vuosina 2016 - 2019

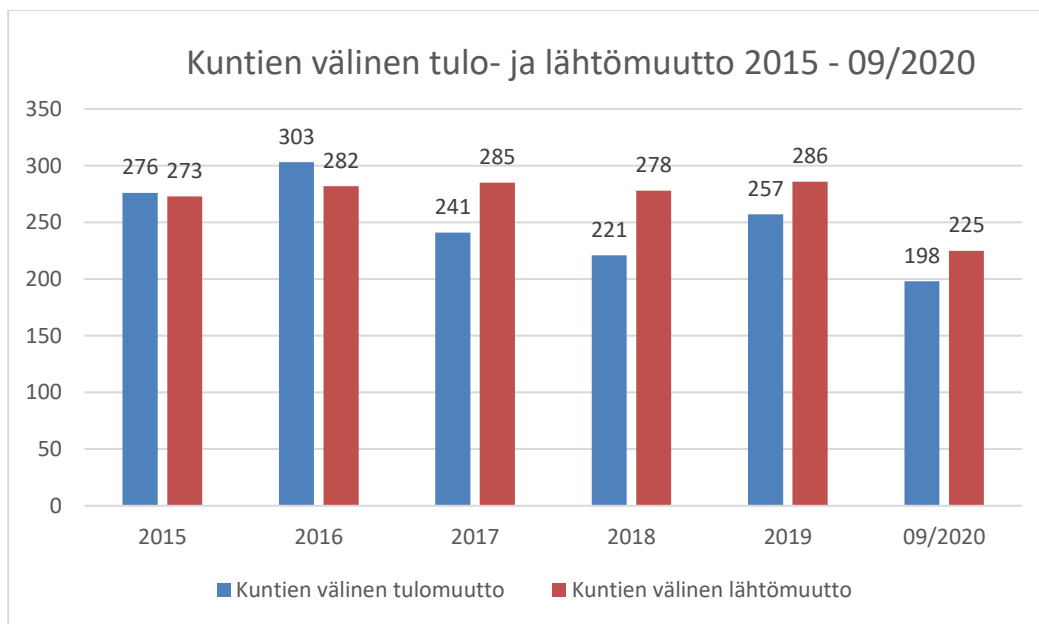

Muutos eri ikäryhmissä vuodesta 2016 -> 2019

0-6	-55
7-14	-52
15-18	-5
19-24	-28
25-64	-147
65-74	94
75-84	24
85-94	28
95-	-3

Kuva: Taipalsaaren kunnan syntyneiden ja kuolleiden määrän vaihtelu vuosina 2007 - 09/2020

1.3.2 Työpaikat

Työpaikat	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yksityinen sektori	378	396	337	313	311	305	274	280
Valtio	0	0	1	2	0	1	0	1
Kunta	473	417	390	333	263	260	256	237
Valtioenemmistöinen Oy	1	1	1	1	1	1	0	1
Yrittäjät	271	283	256	252	249	240	243	241
Tuntematon	4	1	2	1	3	1	2	1
Alueella työssäkäyvät yhteensä	1 127	1 098	987	902	827	808	775	761

Yksityiseltä sektorilta on vähentynyt 98 työpaikkaa ajalla 2011 - 2018. Samojen vuosien aikana työssä käyvä väestö on vähentynyt 366 henkilöä.

1.4 Riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskianalyysi

Taipalsaaren kunnan riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakkoinnilla. Riskienhallinta pohjautuu kunnanvaltuuston 11.6.2014 § 20 päättämään Taipalsaaren kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnanhallituksen 10.5.2016 § 101 päättämään sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen. Toimialat ovat tehneet riskianalyysejä päivityksiä ennen talousarviovalmistelua ja analyyseistä kerättyjä havaintoja on huomioitu osana vuoden 2021 talousarviota. Riskienhallintaryhmän muodostaa kunnan johtoryhmä, ja tietosuojavastaava toimii osana riskienhallintaryhmää tietosuojaan liittyvissä kokonaisuuksissa.

Riskianalyyseistä merkittävimiksi riskeiksi nousseet riskit on jaoteltu neljään luokkaan seuraavasti:

Strategiset riskit

- Uusi kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa vuosille 2017 - 2021. Strategian jalkauttaminen toiminnassa on ensiarvoisen tärkeää. Toisaalta nyt tilanteen ollessa talouden vakavien haasteiden äärellä se mikä se on, on keskityttävä talouden oikaisuun ja välittömästi sen jälkeen muiden painopisteiden (elinvoima, yhteisöllisyys) mukaan ottamiseen kehittämisessä.
- Hyvinvointialueuudistus-uudistuksen lainsäädäntö ja rahoitus voivat muuttaa kunnan toimintaympäristön täysin toisenlaiseksi. Tämä saattaa olla hyvä tai huono muutos kuntalaisen kannalta.
- Toimintaympäristön lisääntyvä taantuma ja vaikutukset elinkeinorakenteeseen. Tähän voidaan yrittää vaikuttaa toimimalla ennakoivasti yhteistyössä yritysten kanssa.
- Maakunnan väkimäärän aleneminen aiheuttaa lisää paineita kunnan vähenevään tulo-rahoitukseen ja lisääntyviin menoihin.

Taloudelliset riskit

- Valtionosuuksien leikkaukset ja ansiotulojen heikko kehitys. Uhkana tulorahoituksen riittämättömyys ja velkaantuminen.
- Hallitsematon kustannuskehitys sekä puutteellinen menojen hallinta
- Korkojen nousu tulevaisuudessa. Nykyinen korkotaso on maltillinen. Kunnan talouden tasapainottamisen osana velkamäärää on saatava alennettua maltillisemmalle tasolle.
- Erilaiset sopimusriskit edellyttävät sopimushallintaa, sopimusehtojen tarkentamista ja vakuuttamista.
-

Yllä olevasta kohdasta korkojen nousu tulevaisuudessa tarkempi analyysi:

Korkoriski kunnan ja kuntakonsernin lainakannassa on merkittävä. Korkosuojausaste on 1.1.2021 noin 50 %, ja lainakannan korko on noin 60%:sti markkinaehtoinen, mikäli korkoja ei kiinnitetä.

Kuntakonsernin korkosuojausaste laskee taloussuunnitelmakauden loppuun 31.12.2023 on noin 30 %:iin ja lainakannan korko on 75 %:sti markkinaehtoinen, mikäli korkoja ei kiinnitetä. Korkojen nousu muodostaa riskin.

Kunnan korkokulut vuonna 2021 ovat vuodessa luokkaa noin 1 %, mikä on 14 milj. euron lainakannalla laskien 140.000 euroa.

Toiminnalliset riskit

- Tulevaisuuden palvelumallit
- Konserniyhtiöt ja niiden toimintaedellytykset
- Kunnan sisäisiä toiminnallisia riskejä ovat mm. henkilöstöriskit (esim. toimiminen yhden henkilön varassa), prosessien toimivuus, ICT-järjestelmien toimivuus
- Työhyvinvointi
- Resurssit
- Koronaepidemian aiheuttamat riskit kaikissa riskilajeissa

Vahinkoriskit

- Omaisuuden hoito ja ylläpito, korvausinvestoinnit
- Infran rakenteet, ympäristövahingot
- Luonnonilmiöt
- Vakuuttamisella pyritään poistamaan juuri omaisuuteen liittyviä riskejä. Kaikkien vahinkojen seurauksia ei kuitenkaan voi vakuuttamisella poistaa.

2. TALOUSARVION SITOVUUS JA SEURANTA

2.1 Talousarvion sitovuus ja tilivelvolliset

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät tehtävien ja toiminnan tavoitteiden määrärahat ja tuloarviot.

Toiminnalliset tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Mikäli tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteista tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitus-tarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitovia eriä tehtäväaluekohtaiset sisäiset + ulkoiset toimintakulut määrärahoina ja vastaavasti ulkoiset + sisäiset toimintatuotot tuloarviona (bruttoperiaate). Valtuustoon nähden sitovia ovat käyttötalouden yhteydessä mainitut toiminnalliset tavoitteet.

Toimielimet hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousosissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:
verotulot (kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero)
valtionosuudet
rahoitustulot ja -menot

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot, hankkeisiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot, sekä niiden jaksottuminen tulevalle talousarviovuodelle 2021 sekä suunnitteluvuosille 2022–2023. Investointien aktivointiraja on 10.000 euroa.

Investointiosan sitovuustaso määräytyy toimialakohtaisesti hankkeittain. Valtuustoon nähden sitovana eränä huomioidaan yksittäisen hankkeen tulo- ja menoarviot brutto-periaatteen mukaisesti.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Rahoitusosan sitovia eriä ovat:

- antolainauksen muutokset
- lainakannan muutokset
- oman pääoman muutokset

Henkilöstöosa

Henkilöstöosassa esitetään kunnan ennakoitu henkilöstömäärän kehitys ja henkilöstökulujen kehitys. Esitetty tieto ei ole sitova, vaan se on esitetty perustelutietona.

Konserniossa

Konserniosassa asetetut tavoitteet sitovat kunnan konsernijohtoa ja kunnan edustajia eri yhteisöissä.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat seuraavat tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat toimielimet ja viranhaltijat:

Toimielin	Tehtäväalue	Toiminnasta ja taloudesta vastaava viranhaltija
Keskusvaalilautakunta	Vaalit	ei nimetty, toimielin vastaa
Tarkastuslautakunta	Tarkastus ja arviointi	ei nimetty, toimielin vastaa
Kunnanhallitus	Hallintopalvelut	Hallintojohtaja
	Kehittämispalvelut	Kunnanjohtaja
	Sosiaali- ja terveystaloudet	Kunnanjohtaja
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto	Sivistysjohtaja
	Perusopetus	Sivistysjohtaja
	Varhaiskasvatus	Sivistysjohtaja
	Kulttuuri ja vapaa-aika	Sivistysjohtaja
Tekninen lautakunta	Teknisten palveluiden hallinto	Tekninen johtaja
	Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	Tekninen johtaja
	Liikenneväylät	Tekninen johtaja
	Kaavoitus	Tekninen johtaja
	Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	Tekninen johtaja
	Kunnallistekniikka/vesihuoltolaitos	Tekninen johtaja

2.2 Talousarvion seuranta

Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden seuranta suoritetaan seuraavasti:

Arvio taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta tehtäväaluetasolla ja olennaisista toiminnan ja talouden poikkeamista talousarvioon verrattuna raportoidaan valtuustolle 1-6 kuukausilta.

Kunnanhallitukselle raportoidaan säännöllisesti:

Käyttötalouden tehtäväaluekohtainen talouden toteutuminen, tuloslaskelman ja investointiosan talouden toteutuminen raportoidaan hallitukselle vähintään joka toinen kuukausi.

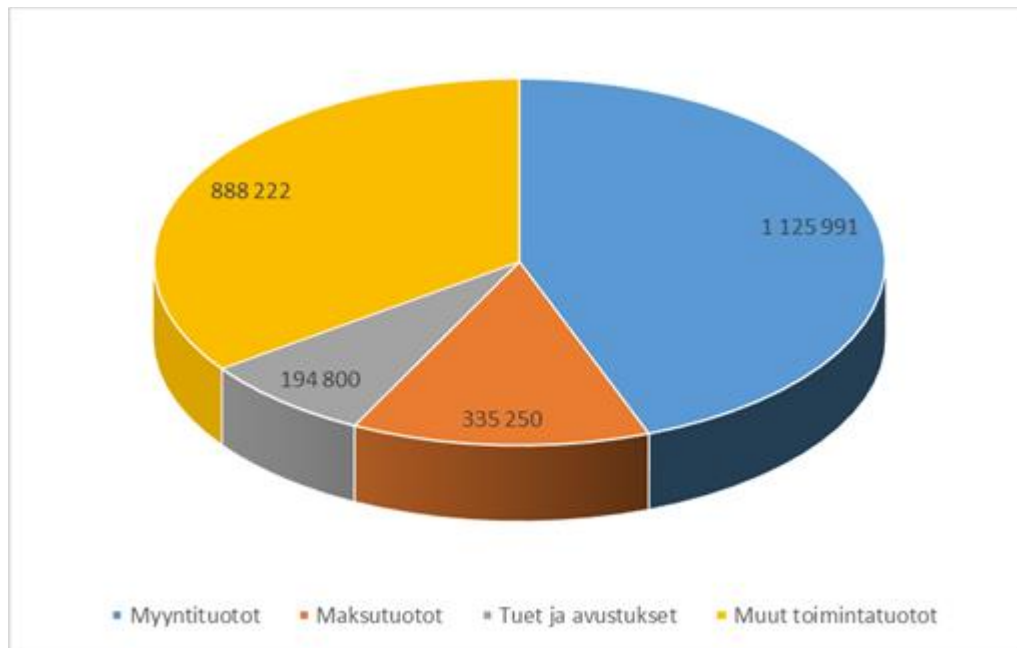
Konsernin tytäryhtiöiden talouden seuranta järjestetään samojen periaatteiden mukaan kuin kunnan talousarvion seuranta, ellei konserniohjeessa ole muuta määrättyä. Raportointi hallitukselle ja valtuustolle suoritetaan puolivuosisiraportin muodossa tilinpäätöksen lisäksi.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen meno- ja tulolajeittain

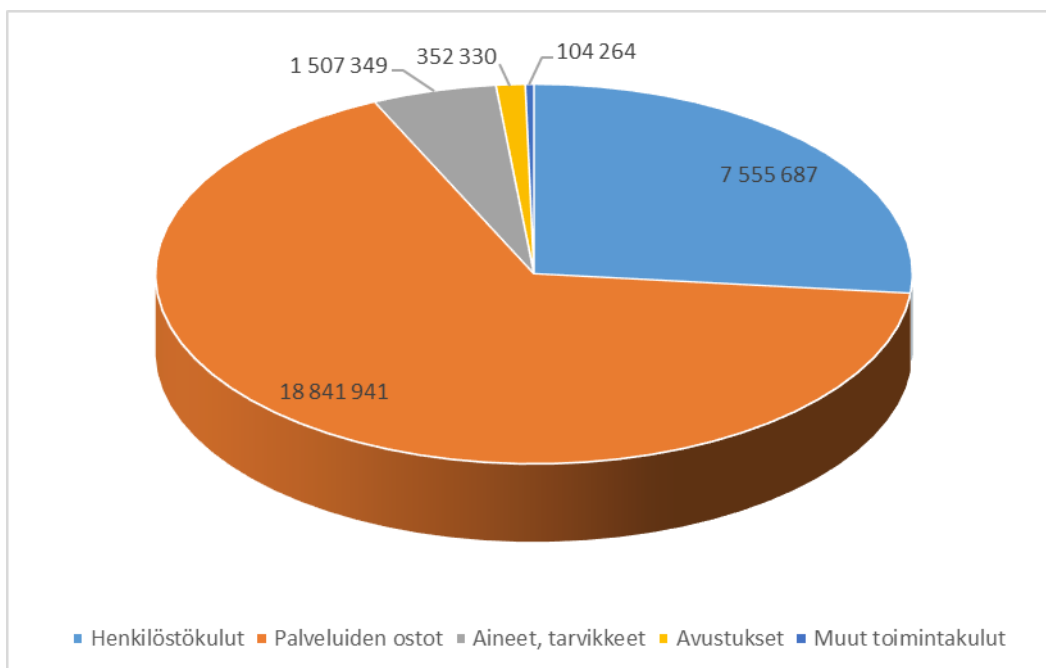
Ulkoisten toimintatuottojen 2021 jakautuminen

Kuvio: Ulkoiset toimintatuotot, TA2021, 2.544.263 €

Toimintatuottoja (ulkoiset) on yhteensä 2.544.263 euroa, mikä 10,5 % vuoden 2020 talousarviota vähemmän. Tilikausivuoteen 2019 verrattuna vähennystä on 2,6 %. Käyttötaloustuotot (sisäiset + ulkoiset) ovat yhteensä 4.832.371 euroa.

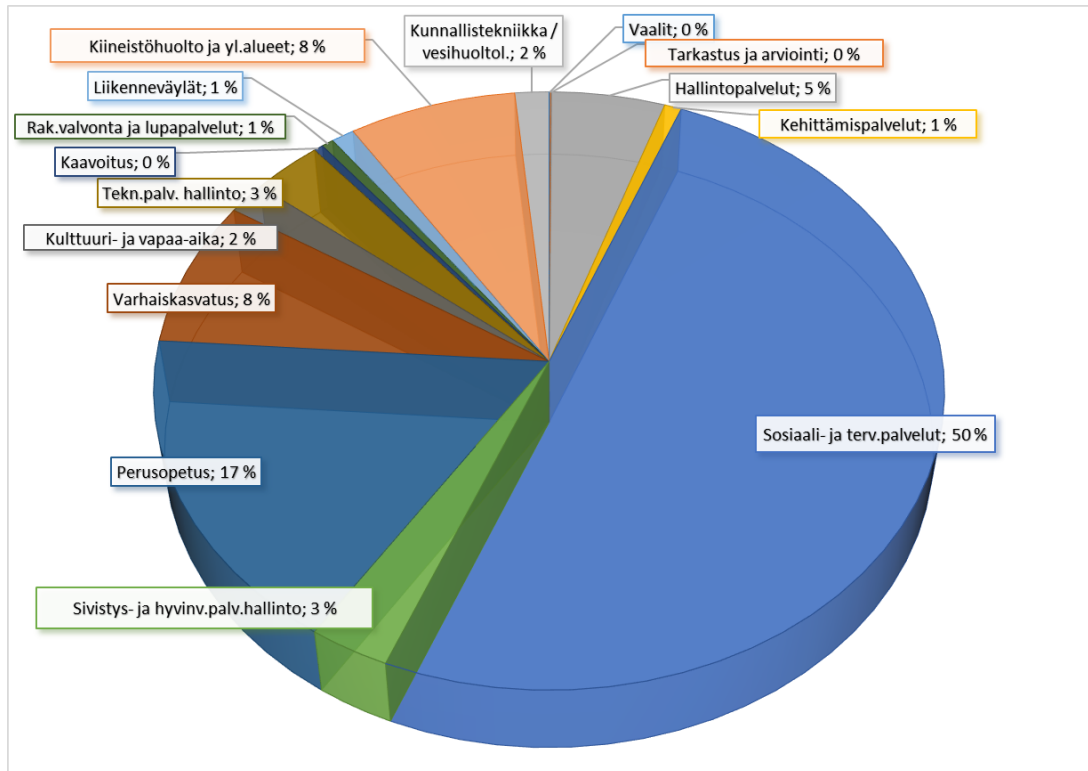
Ulkoisten toimintakulujen 2021 jakautuminen

Kuvio: Ulkoiset toimintakulut, TA2021 28.361.571 €

Toimintakulut (ulkoiset) ovat 28.361.571 euroa, missä on kasvua talousarvio 2020:een verrattuna 2,5 %. Tilikauteen 2019 verrattuna kasvua on 4,7 %. Käyttökulut (sisäiset + ulkoiset) ovat yhteensä 30.649.679 euroa (Ei vertailukelpoinen erä aiempiin vuosiin, koska kiinteistökulujen sisäinen vyörytyslaskutus hallintokunnittain). Talousarviovertailut on tehty kunnanvaltuuston aiemmin hyväksymään talousarvioon 2020.

Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain

Kuvio: Ulkoiset ja sisäiset toimintakulut tehtäväalueittain, TA2021

3.2 Talousarvion sisäiset erät

Talousarvioon sisältyvät sisäisinä tuloina ja menoina seuraavien toimintojen kustannusten jaot:

- yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto
- tietohallinto
- ruokapalvelut
- siivouspalvelut
- teknisten palveluiden tuottamat kiinteistöpalvelut (ei sisällä pääomavastikkeita)

3.3 Talousarvio ja -suunnitelma / Tuloslaskelma 2019–2023

Ulkoisen tuloslaskelma

Taipalsaaren kunta INTIME/Talouden Suunnittelu Selite	Pääbudjetti		kh-esitys kvlle joulukuun 2020	kh-esitys kvlle joulukuun 2020	125 Yhteensä:		1 YHTEENSÄ	
	TP 2019	TA+muutos 2020	TA2020+m.12/20	TA2020+m.12/20	Tot 6 kk 2020	Talousarvio 2021 %	TS 2022	TS 2023
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	1 075 951	1 148 990	-225 000	923 990	442 642	1 125 991 -2,0	1 125 691	1 125 691
Maksutuotot	366 507	354 750		354 750	161 764	335 250 -5,5	335 750	335 750
Tuet ja avustukset	258 185	177 615	50 000	227 615	193 448	194 800 9,7	128 200	136 200
Muut toimintatuotot	911 749	1 160 830		1 160 830	552 876	888 222 -23,5	877 030	877 030
Valmistus omaan käyttöön	2 612 392	2 842 185	-175 000	2 667 185	1 350 730	2 544 263 -10,5	2 466 671	2 474 671
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-5 595 945	-5 616 489		-5 616 489	-2 684 297	-5 945 807 5,9	-5 879 252	-5 894 553
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-1 298 917	-1 303 900		-1 303 900	-630 214	-1 366 660 4,8	-1 253 270	-1 255 000
Muut henkilösivukulut	-153 426	-189 620		-189 620	-67 116	-243 220 28,3	-241 160	-241 520
Palvelujen ostot	-18 021 819	-18 520 306	-710 925	-19 231 231	-9 034 253	-18 841 941 1,7	-18 867 641	-18 872 201
Aineet,tarvikkeet, tavarat								
Ostot tilikauden aikana	-1 435 007	-1 473 064		-1 473 064	-690 416	-1 507 349 2,3	-1 488 324	-1 488 424
Varast. lis (+) tai väh(-)								
Avustukset	-356 883	-387 830		-387 830	-239 144	-352 330 -9,2	-352 330	-352 330
Muut toimintakulut	-214 897	-167 780		-167 780	-89 673	-104 264 -37,9	-104 064	-104 264
	-27 076 894	-27 658 989	-710 925	-28 369 914	-13 435 113	-28 361 571 2,5	-28 186 041	-28 208 292
TOIMINTAKATE	-24 464 502	-24 816 804	-885 925	-25 702 729	-12 084 383	-25 817 308 4,0	-25 719 370	-25 733 621
Verotulot								
Verotulot	20 225 194	21 030 000	-924 000	20 106 000	9 913 985	20 718 000 -1,5	20 653 000	21 063 000
Valtionosuudet	6 041 879	6 601 420	978 911	7 580 331	3 366 706	6 949 845 5,3	7 224 591	7 224 591
Arvonlisäveron takaisinperintä								
Korkotuotot	15 116	12 395		12 395	388	7 500 -39,5	5 500	3 500
Muut rahoitustuotot	14 839	8 300		8 300	730	7 000 -15,7	5 000	4 000
Korkokulut	-150 920	-154 000		-154 000	-50 748	-137 000 -11,0	-150 000	-170 000
Muut rahoituskulut	-6 603	-7 000		-7 000	-3 487	-20 000 185,7	-20 000	-20 000
VUOSIKATE	1 675 003	2 674 311	-831 014	1 843 297	1 143 191	1 708 037 -36,1	1 998 721	2 371 470
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunn.mukaiset poistot	-1 665 859	-1 600 000		-1 600 000	-814 873	-1 715 168 7,2	-1 711 201	-2 084 600
Kertaluontoiset poistot								
Arvonalentumiset								
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot								
Satunnaiset kulut								
TILIKAUDEN TULOS	9 144	1 074 311	-831 014	243 297	328 318	-7 131 -100,7	287 520	286 870
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)								
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	92 734	92 734		92 734		92 734	92 734	92 734
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)								
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	101 878	1 167 045		336 031	328 318	85 603 -92,7	380 254	379 604

”TA+muutos 2020”-sarakeessa on kunnanvaltuuston aiemmin joulukuussa 2019 ja huhtikuussa 2020 (Tekniset palvelut 60.000 € lisämääräraha) vahvistama talousarvio 2020.

Seuraavana kunnanvaltuustoon nähden sitovassa sisäiset + ulkoiset käyttötalouden -tuloslaskelmassa on lisävinä kunnanvaltuustolle joulukuussa 2020 esitetyt talousarvion muutokset. Käyttötalouden muutoksiksi joulukuussa 2020 kunnanhallituksen ehdottamia lisämäärärahaesityksiä ei ole viety käyttötalouden osan vertailutaulukoihin 2020.

Taloussuunnitelma 2023 muuttuu merkittävästi, jos hyvinvointialue ja sen rahoitus toteutuu jatkossa valtion suoralla sote-rahoituksella nykymallin sijaan. Tämän seurauksena verotulot ja valtionosuudet muuttuvat merkittävästi, ja tätä kautta kunnan talous pienenee puoleen.

Sisäiset ja ulkoiset –tuloslaskelma

	TP 2019	TarkTA 2020	kh-esitys kv:lle		Kh 2021	TS 2022	TS2023	muutos% Tatark/ TA 2021	Muutos	Muutos kh-es.
			joulukuu 2020	joulukuu 2020					TarkTA2020e	TarkTA2020e
SISÄISET + ULKOISET										
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	2 479 368	2 557 856	-225 000	2 332 856	3 414 099			33,5	856 243	1 081 243
Maksutuotot	367 476	354 750		354 750	335 250			-5,5	-19 500	-19 500
Tuet ja avustukset	258 185	177 615	50 000	227 615	194 800			9,7	17 185	-32 815
Muut toimintatuotot	911 748	1 160 830		1 160 830	888 222			-23,5	-272 608	-272 608
Toimintatuotot yhteensä	4 016 777	4 251 051	-175 000	4 076 051	4 832 371	4 754 779	4 762 779	13,7	581 320	756 320
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut										
Palkat ja palkkiot	-5 595 945	-5 616 489		-5 616 489	-5 945 807			5,9	-329 318	-329 318
Henkilösivukulut										
Eläkekulut	-1 298 917	-1 303 900		-1 303 900	-1 366 660			4,8	-62 760	-62 760
Muut henkilösivukulut	-153 426	-189 620		-189 620	-243 220			28,3	-53 600	-53 600
Henkilöstökulut yhteensä	-7 048 288	-7 110 009		-7 110 009	-7 555 687			6,3	-445 678	-445 678
Palvelujen ostot	-19 392 110	-19 886 109	-710 925	-20 597 034	-21 077 550			6,0	-1 191 441	-480 516
Aineet,tarvikkeet, tavarat										
Ostot tilikauden aikana	-1 469 102	-1 516 127		-1 516 127	-1 559 848			2,9	-43 721	-43 721
Varast. lis (+) tai väh(-)										
Avustukset	-356 883	-387 830		-387 830	-352 330			-9,2	35 500	35 500
Muut toimintakulut	-214 896	-167 780		-167 780	-104 264			-37,9	63 516	63 516
Toimintakulut yhteensä	-28 481 279	-29 067 855	-710 925	-29 778 780	-30 649 679	-30 464 233	-30 487 074	5,4	-1 581 824	-870 899
TOIMINTAKATE	-24 464 502	-24 816 804	-885 925	-25 702 729	-25 817 308	-25 709 454	-25 724 295	4,0	-1 000 504	-114 579
Verotulot	20 225 194	21 030 000	-924 000	20 106 000	20 718 000	20 653 000	21 063 000	-1,5	-312 000	612 000
Valtionosuudet	6 041 879	6 601 420	978 911	7 580 331	6 949 845	7 224 591	7 224 591	5,3	348 425	-630 486
Rahoitustuotot ja -kulut										
Korkotuotot	15 116	12 395		12 395	7 500	5 500	3 500	-39,5	-4 895	-4 895
Muut rahoitustuotot	14 839	8 300		8 300	7 000	5 000	4 000	-15,7	-1 300	-1 300
Korkokulut	-150 920	-154 000		-154 000	-137 000	-150 000	-170 000	-11,0	17 000	17 000
Muut rahoituskulut	-6 603	-7 000		-7 000	-20 000	-20 000	-20 000	185,7	-13 000	-13 000
VIUOSIKATE	1 675 003	2 674 311	-831 014	1 843 297	1 708 037	2 008 637	2 380 796	-36,1	-966 274	-135 260
Poistot ja arvonalentumiset										
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 665 859	-1 600 000		-1 600 000	-1 715 168	-1 711 201	-2 084 600	7,2	-115 168	-115 168
Satunnaiset erät										
Satunnaiset tuotot										
Satunnaiset kulut										
TILIKAUDEN TULOS	9 144	1 074 311	-831 014	243 297	-7 131	297 436	296 196	-100,7	-1 081 442	-250 428
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	92 734	92 734		92 734	92 734	92 734	92 734			
Varausten lis.(-)tai väh.(+)										
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)										
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	101 878	1 167 045		336 031	85 603	390 170	388 930	-92,7	-1 081 442	-250 428

3.4. Tehtäväalueiden tuloarviot, määrärahat ja tavoitteet

100 Vaalit

Keskusvaalilautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritelty vaalilaissa.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	16 104	0	0	0	8 000
TOIMINTAKULUT	-16 580	0	-17 050	0	-15 050
TOIMINTAKATE	-476	0	-17 050	0	-7 050

Tehtäväalueen tavoitteet

Vaalilain määräysten toteutuminen.

200 Tarkastus ja arviointi

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeiset tavoitteet on määritetty kuntalaisia. Tarkastuslautakunnan arviointityö tapahtuu arviointisuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan työohjelman toteutumista.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAKULUT	-11 321	-14 990	-15 250	-15 250	-15 250
TOIMINTAKATE	-11 321	-14 990	-15 250	-15 250	-15 250

Tehtäväalueen tavoitteet

Kuntalain 121 §:n mukaan

30 Konsernihallinto

300 Hallintopalvelut

Toiminnan tarkoitus

Hallintopalvelujen tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata mm. kuntakonsernin yleishallintoon, taloushallintoon, henkilöstöhallintoon, tietohallintoon, vakuuttamiseen, työllistämiseen ja hankintoihin liittyvistä tehtävistä sekä koordinoinnista kunnan eri toimialojen välillä.

Riskianalyysi

Konsernipalveluiden riskianalyysissä merkittävimiksi riskejä aiheuttavaksi tekijäksi on tunnistettu kunnan voimakkaasti heikentynyt taloustilanne. Toimintaa on pystyttävä sopeuttamaan aleneviin tulovirtoihin ja erityisesti kasvaviin sosiaali- ja terveystoimen menoihin nähden. Talouden seurannan tulee tuottaa riittävän ajantasaista tietoa menneestä ja ennakoida tulevaa kunnan päätöksenteon tueksi. Lakisäätteiset ja muut mahdolliset uudistukset ja muutokset vaativat myös henkilötöitä kunnan omissa toiminnoissa ja siten aiheuttavat osin jo ohueeseen henkilöstöresurssiin omat riskitekijänsä. Useilla hallintopalveluiden alueilla osaaminen on yhden henkilön varassa. Osaamisen jakaminen, yhteistyön tekeminen muiden toimijoiden kanssa sekä kriittisten toimintojen ulkoistumahdollisuuden selvittäminen tarvittaessa ovat keinoja hallita em. riskiä.

Kustannuspaikat

3000	Yleishallinto
3005	Henkilöstöhallinto
3006	Työsuojelu
3010	Taloushallinto
3011	Valtuusto ja hallitus
3012	Ostetut taloushallintopalvelut
3015	Tietohallinto

3020	Maa- ja metsätilat
3025	Omaisuuuden hallinta
3030	Yhteistoiminta
3035	Riskien hallinta/vakuuttaminen
3036	Koronamenot
3040	Työllistäminen
3041	Nuorten työllistäminen

Toiminnalliset muutokset

Kuntalain 22 § mukaan valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Tähän liittyen on konsernipalveluissa tunnistettu, että kunnan on kehitettävä informaation jakamiseen uusia/toimivia kanavia ja toimintatapoja. Oikea-aikaisen viestinnän merkitys korostuu entisestään.

Toiminnan painopistealueet 2021–2023

Hallintopalveluiden toiminnan painopisteitä ohjaa valtuustossa 20.9.2017 hyväksytty kuntastrategia. Strategiassa on mm. päätetty, että painopisteinä ovat elinvoimaisuus, yhteisöllisyys ja taloudellinen itsenäisyys.

1. Henkilöstön toimenkuvien jatkopäivittäminen, Työhyvinvointi. Taloudelliseen itsenäisyyteen sisältyvä henkilöstövoimavarajohtaminen. Toimivat sijaisjärjestelyt.
2. Kuntastrategian yhteisöllisyyden näkyminen ja viestintä. Kunnan asioista tiedotetaan oikea-aikaisesti ja täsmällisesti, eri tiedotuskanavien hyödyntäminen. Osallisuuteen ja vuorovaikutukseen kannustaminen.
3. Pitkäaikaistyöttömyyden hoitaminen yhdessä Eksoten kanssa sovittujen tavoitteiden ja työllisyysohjelman mukaisesti.
4. Menokehityksen sopeuttaminen tuloihin ja palvelutarpeeseen niin käyttötaloudessa kuin investoinneissakin. Talouden tasapainottaminen ja pitkäjänteinen talouden suunnittelu.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	718 790	1 030 740	992 192	981 000	981 000
TOIMINTAKULUT	-1 199 267	-1 224 085	-1 564 298	-1 533 568	-1 532 568
TOIMINTAKATE	-480 477	-193 345	-572 106	-552 568	-551 568

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Varmistetaan henkilöresurssien riittävyys/toimivuus osaamisen varmistamisella. Rekrytoidaan budjetoitu määrä henkilökuntaa.	Toimenkuvat ja TVA:t ajan tasalla, kun tasapainotustoimenpiteiden siirrot ovat valmiit.	Toimenkuvat ovat ajan tasalla, TVA ajan tasalla. Varahenkilöjärjestelmän suunnittelussa etsitään myös palveluntuottajien tukiratkaisuita esim. sairauspoissaolojen varalle.
Kuntalaisten osallistaminen ja osallistumisen edistäminen erilaisin tavoin, sekä kunnan positiivinen näkyvyys	Kuntalaisillat (krt/vuosi), osallistuva budjetointi, some-näkyvyyden kehitys	Kuntalaisten osallistamisessa on monelaisia tapoja käytössä; kuntalaisillat, osallistuva budjetointi. Positiivinen some-näkyvyys paranee.
Työhyvinvointiohjelman laatiminen	Työtyytyväisyyden parantuminen (kyselyt) liikuntaaktiivisuuden parantuminen (hanke)	Ohjelma ja tavoitteineen hyväksytty
Tasapainoinen kuntatalous	Kriisikuntakriteerit	Kuntalain mukainen talouden tasapaino suunnittelukauden aikana
Pitkäaikaistyöttömyyden hoitaminen vastaamalla Eksoten tavoitteisiin mahdollisimman hyvin, kunnan oman talousarvion puitteissa.	Kunnan työmarkkinatukiosuus <200 000 euroa/vuosi (vuosi 2019/ 176 860 euroa/ennuste ja vuosi 2020 /253 048 euroa, työllistämisaste 20%)	Työllistämisyksikkö toimii ja sen erilaisissa tehtävissä/toimenpiteissä on keskimäärin 10 henkilöä/kk. Jos henkilöitä ei saada esim. kuntouttavaan työtoimintaan, selvitetään mahdollisuuksien rajoissa esteet yhdessä esim. Eksoten kanssa.

320 Kehittämispalvelut**Toiminnan tarkoitus**

Kehittämispalvelujen tehtäväalue vastaa elinkeinoelämän edistämisestä, konserniohjauksesta, kuntatason kehittämishankkeista, joukkoliikenteestä ja markkinoinnista. Saaristoasiaintoimikunta käsittelee vapaa-ajan asumisen ja saaristoasioiden hoitoon liittyviä kysymyksiä.

Kustannuspaikat

3200	Kehittämispalveluiden hallinto
3205	Viestintä ja markkinointi
3210	Kehittämishankkeet
3260	Joukkoliikenne

3270 Elinkeinojen edistäminen

Toiminnalliset muutokset

Talouden haastava tilanne on vaikuttanut kehittämiseen käytettäviin määrärahoihin, joita ei ole lisätty. Painopisteenä yrittäjyyden edistämisen lisäksi tulee olemaan kunnan elinvoimaisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen.

Toiminnan painopistealueet 2021–2023

1. Olemassa olevien kuntatason kehittämishankkeiden koordinointi
2. Yrittäjyyden ja yhteistyön edistäminen
3. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen

Riskianalyysi

Konserniohjauksen osalta riskianalyysissä riskinä on tunnistettu yhtiöiden rahoituksellisen aseman heikkeneminen tai oleellinen muuttuminen. Tähän varaudutaan jatkuvalla toiminnan seurannalla ja säännöllisellä raportoinnilla. Omistajaohjauksella edellytetään yhtiöiltä toimia talouden kunnossapitämiseksi. Kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen tulee olla riittävät resurssit.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	20	2 400	31 400	6 400	6 400
TOIMINTAKULUT	-165 108	-178 418	-234 420	-179 420	-179 420
TOIMINTAKATE	-165 088	-176 018	-203 020	-173 020	-173 020

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Kirkonkylän-Saimaanharju-Konstun-Ketveleen alueen yleiskaavoitus alkanut	Kaavoitus päätöksenteossa	Strateginen yleiskaava valmistuu 2021-2022
Elinkeinojen edistäminen	Uusien yritysten nettoperustanta, kpl Työpaikkaomavaraisuuden positiivinen kehitys	Hyvä yhteistyö ja toimiva yhteistyö yrittäjäjärjestön ja eri sidosryhmien kanssa tuo kuntaan uutta yrittäjyyttä
Taipoloksen alueen kehittäminen	Kehittäminen osana Konstun alueen kaavoitusta saatu päätöksentekoon	Mahdollistetaan kiinteistössä ja alueella monipuolinen yritystoiminta
Kutilan kanava-hankkeen rahoituksesta saatu päätökset	Kuntin rahoitusosuus korkeintaan 1/3 -osa hankkeen kokonaiskustannuksista	Kanava-alueen maaomistus ja valtiovallan rahoitusosuus varmistettu
Kunnan brändin kirkastaminen ja näkyvyyden parantaminen 450 juhluvuden kautta	Tavoitetaan yhä useampi kuntalainen ja loma-asuja.	Viestintä ja markkinointi on suunnitelmallista ja kattaa koko vuoden
Saimaan saaristoreitin toimintaedellytysten parantaminen yhteistyössä kuntien ja virkistysalueasäitiön kanssa	Yhteysaluksen asiakasmäärä >1 500	Pyöräilyreitien suosion kasvattaminen

330 Sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystalvetuiden järjestämistvastuu on Etelä- Karjalan sosiaali- ja terveystalveirillä (Eksote). Talvet ostetaan sosiaali- ja terveystalveiriltä vuosittain tehtävän talvetusopimuksen mukaan.

Tulevaisuudessa myös Taipalsaaren väestöpohja vanhenee, jolloin kotihoidon sekä talvetusasumisen ja tehostetun talvetusasumisen rooli tulee kasvamaan. Monimuotoisten asumistalvetujen edistäminen on sekä kunnan, että Eksoten talvetteissa. Myös kotona asumisen tukeminen, senioriasuminen sekä omais- ja perhehoidon tarve lisääntyy väestön ikääntyessä. Näitä asioita viedään yhteistyössä eteenpäin Eksoten kanssa.

Riskianalyysi

Sosiaali- ja terveystoimen kustannuskehitys aiheuttaa Taipalsaaren kunnalle taloudellisia haasteita. Taipalsaaren kunnan väestössä yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa. Riskimäärittelyssä on tunnistettu tilanne, jossa kunnan taseessa ja huoltovastuulla on talvetujen tuottamiseen varatut kiinteistöt ja näiden tulevasta talvetkäytöstä päättää kuntayhtymä tai maakunta.

Kustannuspaikat

3300 Sote-palveluiden hallinto

3310 Eksote

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	126 753	128 240	137 000	137 000	137 000
TOIMINTAKULUT	-14 900 601	-15 377 380	-15 376 278	-15 487 278	-15 487 278
TOIMINTAKATE	-14 773 848	-15 249 140	-15 239 278	-15 350 278	-15 350 278

Eksoten maksut ja arvioidut maksut ovat eri vuosina:

7.12.2020 kh

-esitys kv:lle

TP 2019	TA 2020	TA2020e	TA 2021
14 753 542	15 200 000 *)	15 650 000	15 189 268 **)

*) arvioitu maksuosuus 14.649 milj. euroa ja alijäämä-varaus 551 t€

**) arvioitu maksuosuus 15.855 milj. euroa ja Eksoten mahdollisen positiivisen tuloksen myötä ehdollista poistoeron purkua 0,820 milj. euroa

Kts. sivu 1.2.2 Taipalsaaren kuntatalouden perusteet sivulla 6 Eksoten jäsenmaksuosuudet ja niiden muodostumisperusteiden tarkempi määrittely vuonna 2021 sekä riskit.

Tehtäväalueen tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Palvelusopimuksen toteutus	Taloustraamissa pysyminen	Palvelusopimuksen palvelutaso
Toimiva yhteistyö Eksoten kanssa palvelujen toteuttamisessa	Talouden ja toiminnan säännöllinen raportointi	Talouden ja toiminnan raportit ajantasaisia
Hyvinvoinnin edistäminen on osa kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua	Hyvinvointisuunnitelmassa on nimetty selkeät hyvinvoinnin edistämisen painopistealueet	Strategia ja hyvinvointisuunnitelma ohjaavat suunnitelmallisesti hyvinvoinnin edistämisen käytännön toimenpiteitä
Sähköinen hyvinvointikertomus ja sen hyödyntäminen on osa toiminnan ja talouden suunnittelua	TEAvisari	Sähköinen hyvinvointikertomus on käytössä ja työkalua hyödynnetään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä nimettäessä kaikilla toimialoilla

Yhteenveto edellä olevista tehtäväalueista**Vaalit 100 -tehtäväalueen talous**

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	16 104	0	0	0	8 000
TOIMINTAKULUT	-16 580	0	-17 050	0	-15 050
TOIMINTAKATE	-476	0	-17 050	0	-7 050

Tarkastus ja arviointi 200-tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAKULUT	-11 321	-14 990	-15 250	-15 250	-15 250
TOIMINTAKATE	-11 321	-14 990	-15 250	-15 250	-15 250

Hallintopalvelut, Kehittämispalvelut, Sosiaali- ja terveystalot (konsernihallinto) 300 -tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	1 776 761	1 161 380	1 160 592	1 124 400	1 124 400
TOIMINTAKULUT	-17 069 420	-16 779 883	-17 174 996	-17 200 266	-17 119 266
TOIMINTAKATE	-15 292 659	-15 618 503	-16 014 404	-16 075 866	-15 994 866

Laskennallinen Konsernihallinto, Vaalit ja Tarkastus ja arviointi -tehtäväalueet yhteensä

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	1 792 865	1 161 380	1 160 592	1 124 400	1 132 400
TOIMINTAKULUT	-17 097 321	-16 794 873	-17 207 296	-17 215 516	-17 229 566
TOIMINTAKATE	-15 304 456	-15 633 493	-16 046 704	-16 091 116	-16 097 166

40 Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tukea ja kannustaa kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia luomalla edellytyksiä tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan. Sivistystoimi tuottaa laadukkaita asiakaslähtöisiä palveluita kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

400 Sivistyspalveluiden hallinto

Palvelusuunnitelma

Sivistyspalveluiden hallinnon tehtävänä on tukea sivistyslautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja Taipalsaari-strategian täytäntöönpanossa. Vuoden 2021 erityisenä tavoitteena on Taipalsaari 450 v. -juhlavuoden organisointi.

Esimiestyössä kannustetaan muutoksen johtamiseen, osaamisen jakamiseen sekä käytössä olevien resurssien hyödyntämiseen. Sivistyspalveluiden henkilöstö kehittää toiminnan laatua yhteisvastuullisesti ja kustannustietoisesti edistäen laaja-alaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Riskianalyysi

Toimialaa kehitetään edelleen kuntastrategian tavoitteiden toteuttamiseksi. Sivistystoimen riskianalyysin (2018) johtopäätökset ovat osittain huomioitava toiminnan kehittämisessä. Merkittäviksi henkilöstöön liittyviksi riskeiksi muodostuvat työn kuormittavuuteen, henkilöstöresurssien sopeuttamiseen sekä varahenkilöjärjestelmän puutteellisuuteen liittyvät riskit. Riskejä voidaan vähentää laadukkaalla fyysisellä työympäristöllä, työhyvinvoinnin huomioimisella sekä kannustavalla ja osallisuutta vahvistavalla johtamisella. Sivistyspalveluiden tietojärjestelmien toimivuuteen ja ajantasaisuuteen liittyvät riskit on tiedostettu ja niihin varaudutaan järjestelmien ylläpidolla, laitteiston osittaisella ajanmukaistamisella sekä henkilöstön osaamisen lisäämisellä. Omaisuusriskinä kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä rajapintaongelmia voidaan parantaa teknisen toimialan yhteistyötä lisäämällä sekä hyödyntämällä olemassa olevia kiinteistöjä toimintaa ohjaavien suunnitelmien mukaisesti.

Kustannuspaikat

4000	Sivistystoimen hallinto
4001	Hyvinvoinnin edistäminen
4002	Järjestöavustukset
4003	Nuorisovaltuusto
4004	Vanhus- ja vammaisneuvosto
4006	Joukko- ja asiointiliikenne

Toiminnan painopisteet 2021–2023

- Toiminnan painopisteenä on peruspalvelujen laadukas tuottaminen, sivistyspalvelujen yhteisöjen hyvinvointi ja henkilöstön työssäjaksaminen.
- Toiminnassa keskitytään Taipalsaari-strategian toteuttamiseen sekä kehitetään ennaltaehkäiseviä palveluja käytössä olevin resurssein.

Ruokapalvelut

Palvelusuunnitelma

Ruokapalvelut vastaavat ruokapalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä kunnassa. Ruokapalvelut tuottavat keskitetysti ateriat kunnan omiin varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös kunnan eri tilaisuuksien kahvi- ja/tai ruokatarjoilua. Ruokapalvelut pitävät ruokapalveluiden tason ja ruoan laadun hyvänä ja suositusten mukaisena.

Kustannuspaikka

4005 Ruokapalvelut

Toiminnan painopistealueet 2021–2023

- Ruokapalveluiden kustannuslaskennan- ja tietoisuuden kehittäminen, asiakkaiden ja myös työtä tekevän henkilöstön keskuudessa.
- Ruokasuositustietoisuuden lisääminen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT		514 000	534 910	534 910	534 910
TOIMINTAKULUT	-302 310	-819 895	-932 144	-932 144	-932 144
TOIMINTAKATE	-302 310	-305 895	-397 234	-397 234	-397 234

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti.	Käydyt kehityskeskustelut ja ammatillinen kehittyminen.	1 x kehityskeskustelu /työntekijä Täydennyskoulutussuunnitelma
Henkilöstön työhyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen.	Hyvinvointikyselyn tulokset, kehityskeskustelut ja täydennyskoulusuunnitelma.	Henkilöstön hyvä työmotivaatio ja sitoutuminen, ei kasvua sairauspoissaoloissa, täydennyskoulutussuunnitelman laatiminen.
Yläkoululaisten myönteinen suhtautuminen kouluruokailuun	Asiakastyytyväisyyskysely	Kyselyn tuloksen keskiarvo vähintään 7,2

470 Perusopetus

Toiminnan tarkoitus

Perusopetuksen tehtäväalue vastaa kunnan perusopetuksen laadukkaasta ja kustannustehokkaasta toteuttamisesta.

Kustannuspaikat

4700	Perusopetuksen hallinto
4705	Perusopetuksen oppilaskuljetukset
4710	Perusopetuksen kehittämishankkeet
4720–4764	Koulujen kustannuspaikat (Saimaanharjun koulu, Kirkonkylän koulu ja Vehkataipaleen koulu)

Toiminnan painopisteet 2021 – 2023

- Toiminnassa keskitytään koulu yhteisöjen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja sen edistämiseen sekä työskentelytapojen ja oppilasarvioinnin kehittämiseen kouluissa. Samalla varmistetaan perusopetuspalvelujen tuottaminen parhaalla mahdollisella tavalla ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla.
- Tavoitteena on vakiinnuttaa palveluverkkouudistukseen liittyvät muutokset.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	141 665	79 931	68 051	56 451	56 451
TOIMINTAKULUT	-4 497 445	-4 364 811	-5 184 371	-5 171 271	-5 171 271
TOIMINTAKATE	-4 355 780	-4 284 880	-5 116 320	-5 441 820	-5 114 820

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Työskentelytapojen ja oppilasarvioinnin kehittäminen.	Itsearviointi, oppilaskysely.	Innostavat ja vaihtelevat työskentelytavat. Oppilasarvioinnin yhdenvertaisuus ja monipuolisuus.
Koulu yhteisöjen hyvinvointi ja henkilöstön ammatillinen kehittyminen.	Hyvinvointikyselyn tulokset eri kohderyhmille. Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä, kehityskeskustelut ja täydennyskoulusuunnitelma.	Koulu yhteisöjen hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. Pidetyt kehityskeskustelut ja täydennyskoulutussuunnitelmien laatiminen.
Palveluverkkouudistuksen muutosten vakiinnuttaminen.	Toimivuuden ja tyytyväisyyden mittaaminen (kyselyt eri kohderyhmille).	Toimivat organisaatiot, tyytyväiset palvelukäyttäjät.

480 Varhaiskasvatus

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue vastaa kunnalle kuuluvista lasten varhaiskasvatus, esiopetus sekä lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuen tehtävistä.

Kustannuspaikat

4801 Varhaiskasvatuksen ostopalvelut
 4802 Esiopetuksen ostopalvelut
 4803 Varhaiskasvatuksen kehittämishanke
 4805 EHA päivähoito
 4807 Palvelusetelit
 4840 Saimaanharjun päiväkoti
 4844 Saimaanharjun vuorohoito
 4847 Satakieli EO
 4848 Kuhankeittäjä EO
 4860 Vehkataipaleen päivähoito
 4862 Vehkataipaleen EO
 4890 Kotihoidontuki

Toiminnan painopisteet 2021 – 2023

- Varhaiskasvatuspalvelujen tuottaminen taloudellisesti kestäväällä pohjalla.
- Toiminnassa keskitytään työyhteisön hyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen.
- Varmistetaan varhaiskasvatuspalvelujen tuottaminen parhaalla mahdollisella tavalla.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	343 078	316 692	297 340	297 340	297 340
TOIMINTAKULUT	-2 233 140	-2 299 654	-2 423 092	-2 325 205	-2 325 205
TOIMINTAKATE	-1 890 062	-1 982 962	-2 125 752	-2 027 865	-2 027 865

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Lapsiryhmien käyttöasteen tehostaminen	Käyttöaste vähintään 85%	Min. 85%, jonka seuranta kuukausittain
Henkilöstön lomasuunnittelun tehostaminen.	Lomat 90% koulujen loma-aikoina	Lomat 90% koulujen loma-aikoina.

490 Kulttuuri ja vapaa-aika**Palvelusuunnitelma**

Kulttuurin ja vapaa-ajan tehtäväalue vastaa kunnan kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikapalveluista.

Kustannuspaikat

4900	Kirjasto
4902	Lastenlauantait liitoon
4910	Museo- ja näyttelytoiminta
4920	Taiteen perusopetus
4930	Kansalaisopisto
4940	Muut kulttuuripalvelut
4941	Taipalsaari päivät
4949	Kulttuuripalveluiden kehittämishankkeet
4950	Liikuntapalvelut
4952	Nuorisopalvelut
4956	Vapaa-aikapalveluiden kehittämishankkeet

Toiminnan painopisteet 2021 – 2023

- Kirjastoyhteistyön vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.
- Kulttuuripalvelun tarjoaminen ja tukeminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen paikallisesti että yhteistyössä maakunnallisten toimijoiden kanssa
- Perusnuorisotyön tarjoaminen nuorisotalo- ja koulunuorisotyön muodossa sekä toiminnan laadun kehittäminen.
- Etsivä nuorisotyön hanketyön jatkumisen varmistaminen ja toiminnan laadun kehittäminen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	79 157	55 403	36 030	6 030	6 030
TOIMINTAKULUT	-407 499	-450 953	-533 994	-449 896	-449 896
TOIMINTAKATE	-328 292	-395 550	-497 964	-443 866	-443 866

Tehtäväalueen tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Kirjasto toteuttaa lastenkirjastotyötä vuosikellokalenterin mukaisesti	toteutuneet tunnit / ryhmät / lukuvuosi	2 tuntia / ryhmä / lukuvuosi
Perusnuorisotyön tavoitettavuuden ja laadun varmistaminen sekä kehittäminen	nuorisotalon aukiolo nuorisotalon käyntikerrat (Sähköinen tilastointi) Palautekyselyt	5 kertaa/vko, koulujen lukuvuoden aikana 500 käyntikertaa/kk nuoret/sidosryhmät tyytyväisiä nuorisotyöhön

Etsivä nuorisotyön tarjoaman palvelun laadun kehittäminen	Sovari-mittari	asiakkaat tyytyväisiä laatuun
Koulunuorisotyön kehittäminen	nuorisopalveluiden järjestämisen toiminnan määrä koulupäivien aikana	20h/kk lukuvuoden aikana
Ennaltaehkäisevien hyvinvointi- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen ja tukeminen	tapahtumamäärät/liikuntatilojen varausaste/harrastajamäärät/liikuntakysely	2020 määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut yhteensä

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	563 900	966 026	936 331	894 731	894 731
TOIMINTAKULUT	-7 440 344	-7 935 313	-9 073 601	-8 878 516	-8 878 516
TOIMINTAKATE	-6 876 444	-6 969 287	-8 137 270	-7 983 785	-7 983 785

50 Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden tehtävänä on vastata rakennusvalvonta- ja lupapalveluista sekä kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta, kaavoituksesta, kunnan omistaman rakennetun ympäristön (kadut, verkostot, puistot, leikkikentät, satamat, muut yleiset alueet sekä rakennukset ja rakennelmat) kunnossapito-, siivous- ja käyttötehtävistä, kunnan kaavoituksesta sekä vesi- ja viemäriulaitoksen ylläpitämisestä. Teknisten palveluiden toimiala vastaa lisäksi Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen, Etelä-Karjalan maaseututoimen sekä Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ja Etelä-Karjalan jätehuollon sopimusohjauksesta.

500 Teknisten palveluiden hallinto

Toiminnan tarkoitus

Teknisten palveluiden hallinnon tehtävänä on avustaa teknistä lautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Teknisten palveluiden hallinto vastaa lisäksi alueellisen pelastustoimen, maaseututoimen, jätehuollon sekä seudullisen ympäristötoimen sopimusohjauksesta.

Riskianalyysi

Toimintaympäristön aiheuttamia riskejä meillä on lainsäädännön mahdollisesti tuomat muutokset ja uudistukset. Näihin on varauduttava riittävillä resursoinneilla ja selkeillä tehtävänkuvilla, sekä vastuutettava oma henkilöstö ja ulkoiset toimijat toimimaan ohjeistuksien ja sopimusten mukaisesti.

Taloudellisina riskeinä merkittävimpinä on riittämätön talouden seuranta ja siihen reagointi muutostilanteissa. Ei osata tunnistaa riskejä riittävän ajoissa ja reagoimisaikaa jää liian vähän. Taloudellisena riskinä on pidettävä myös huonoja sopimuksia ja huonosti kilpailutettuja urakoita. Näihin pystytään varautumaan henkilöstön riittävällä osaamisella ja kouluttautumisella. Hankintoihin tullaan luomaan selkeät hankintaohjeistukset, jotka tulevat koko kunnan henkilöstön käyttöön hankintoja tehdessä.

Henkilöresurssien riittävyys kiristyneessä taloudellisessa tilanteessa on riskitekijänä jo valmiiksi hyvin kapealla henkilöstömäärällä. Henkilöstön määrärahat supistuvat ja sen myötä on kartoitettava uusia tapoja toteuttaa työtä ja hallita kunnan omistamaa infraa.

Omien rakennusten ja rakenteiden oikea-aikainen kunnossapito on riskitekijä ja näitä riskejä pyritään pienentämään suunnitelmallisuudella ja luomalla kiinteistöihin kunnolliset pitkäntähtäimen suunnitelmat ja huoltokirjat. Yhdyskuntatekniikan, katujen ja liikenneverkkojen korjausvelan kasvu on merkittävä riski. Tätä pyritään pienentämään investoimalla joka vuosi katuverkkojen ja vesi-, sekä viemäriverkoston saneeraamiseen. Kunnossapidettävät verkostot pienentävät riskiä ongelmatilanteiden syntymiselle.

Rakennuttamisen osalta on keskeistä energiatehokkuus, ympäristölliset asiat huomioiden, sekä käyttäjilleen terveelliset ja toimivat rakennukset ja ympäristöt.

Kustannuspaikat

6000	Hallinto
6004	Maaseututoimi
6005	Ympäristötoimi
6006	Jätehuolto
6020	Palo- ja pelastustoimi
6030	Kaavoitus

Toiminnan painopistealueet 2021–2023

- Teknisten palveluiden ja tukipalveluiden järjesteleminen toimivaksi kokonaisuudeksi
- Ympäristö ja ympäristöllisiin kehittämishankkeisiin panostaminen

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	23 400	8 600	8 800	8 800	8 800
TOIMINTAKULUT	-902 030	-887 774	-965 433	-967 163	-968 897
TOIMINTAKATE	-878 630	-879 174	-956 633	-958 363	-960 097

Tehtäväalueen tavoitteet

- Teknisten palveluiden ja tukipalveluiden järjestäminen
- Pappilanniemen satamahankkeet toteutus valmiiksi

510 Kaavoitus**Toiminnan tarkoitus**

Teknisten palveluihin kuuluu kunnan alueella tapahtuva kaavoitus ja maankäytön suunnittelu ja sen ohjaus. Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle.

Kustannuspaikat

6030	Kaavoitus
------	-----------

Toiminnan painopistealueet 2021-2023

Kunnan alueella on paljon kaavoittamatonta ranta-alueita ja näiden kaava-alueiden eteenpäin vieni. Konstunrannan kaavan hyväksyminen vuoden 2021 aikana, lisätynä sairaala-alueen kaavoitus. Taajama-alueen osayleiskaavan kaavoitusprosessin eteenpäin vieminen kaavan luonnosvaihe. Jänkäsalo-Kattelussaaren kaavan hyväksyminen sekä yrityspuistokaavan hyväksyminen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	41 488	38 827	34 000	34 000	34 000
TOIMINTAKULUT	-112 630	-123 204	-128 738	-130 355	-131 033
TOIMINTAKATE	-71 142	-84 377	-94 738	-96 355	-97 033

Tehtäväalueen tavoitteet

- Yrityspuistokaavan hyväksyminen
- Jänkasalo- Kattelussaari kaavan hyväksyminen
- Taajamakaavan luonnosvaihe

570 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut**Toiminnan tarkoitus**

Rakennusvalvonnan päätehtävä on ohjata ja valvoa kaavojen ja rakennusjärjestyksen noudattamista ja huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Kustannuspaikat

6700 Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut

Toiminnalliset muutokset

Kiinteistötietojen tarkastushanke on edennyt maastokäynteihin ja kiinteistöistä on karotettu noin 75 %. Tarkastushankkeen muutettuja tietoja viedään väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistorekisteriin. Tarkastushankkeen oli tarkoitus olla valmis vuoden 2019 loppuun mennessä. Projektia joudutaan jatkamaan vuodelle 2021 rekisterien suurien puutteiden vuoksi. Kiinteistötietojen tarkastushanke vaatii resursseja rakennusvalvonnalta. Hankkeessa on löytynyt luvattomia laajennuksia ja rakennuksia. Näiden asioiden käsittely sitoo resursseja.

Sähköisten palveluiden eteenpäin vieminen ja kehittäminen

Toiminnan painopistealueet 2021–2022

Rakennusvalvonnan arkistoinnin digitointi. Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto. Kiinteistötietojen tarkastushankkeessa esiintulleiden luvattomien rakennusten, laajennusten ja muiden asioiden käsittely. Osoitejärjestelmän päivityksen loppuunsaattaminen. Rakennuslupien käsittelyn tehostaminen sähköistä lupajärjestelmää hyödyntäen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	73 836	70 400	73 500	74 000	74 000
TOIMINTAKULUT	-156 195	-163 614	-166 390	-168 080	-169 280
TOIMINTAKATE	-82 359	-93 214	-92 890	-94 080	-95 280

Tehtäväalueen tavoitteet

- 75 % lupahakemuksista saapuu sähköisesti rakennusvalvontaan
- Kiinteistötietojen tarkastushankkeen loppuunsaattaminen
- Rakennusvalvonnan arkistoinnin digitoinnin aloittaminen

575 Liikenneväylät**Toiminnan tarkoitus**

Liikenneväylät -tehtäväalue vastaa kunnan kaava- ja yksityisteihin liittyvien asioiden hoitamisesta. Liikenneväyliä kehitetään ja toimitaan sovitulla tavalla liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaisesti. Kunta avustaa yksityisteitä, jolloin tiehoitokunnat voivat pitää yksityistieverkkoa kunnossa. Kaavateiden ylläpito teetetään ostopalveluna.

Kustannuspaikat

6750 Kaavatiet
6755 Yksityistiet, haja-asutusalue

Toiminnan painopistealueet 2021–2022

Saimaanharjun katuverkon katuvalaistuskapeleiden saattaminen maahan. Katuverkoston ylläpito ja kehittäminen. Saimaanharjulla, Konstussa ja Kirkonkylällä pääväylät on pinnoitettu vuosien 2018-2020 aikana uudelleen. Pienemmät kadut ja tiet vaativat pinnoituksia ja korjauksia ja niiden eteenpäin vieminen ja suunnitteleminen. Vuoden 2021 aikana Konstunkaarelle on suunnitelmissa muutaman bussipysäkin tekeminen.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	480	750	750	750	750
TOIMINTAKULUT	-271 160	-313 410	-319 020	-319 540	-139 540
TOIMINTAKATE	-270 680	-312 660	-318 270	-318 790	-318 790

Tehtäväalueen tavoitteet

- Konstunkaarelle katollisten linja-auto pysäkkien tekeminen
- Saimaanharjun katuvalaistusverkon kaapeleiden saattaminen maahan
- Liikennemerkkien saattaminen uuden tieliikennelain mukaisiksi

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet**Toiminnan tarkoitus**

Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet -tehtäväalue vastaa kunnan rakennetun ympäristön (kadut, puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet), sekä rakennusten ja rakennelmien kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

Kustannuspaikat

6800 Kiinteistöhuolto (yhteiset kustannukset kaikille kiinteistöille)
6801–6845 Käsittää rakennuksittain kunnan eri kiinteistöt omilla kustannuspaikoilla
6850 Puistot ja yleiset alueet
6852 Laiturit ja maapaikat
6860 Siivouspalvelut

Toiminnan painopistealueet 2021–2022

Kunnan kiinteistöille laaditaan pitkän tähtäimen suunnitelmat ja huoltosuunnitelmat seuraavan 10 vuoden jaksolle. 2021 vuoden aikana palolaitokselle laaditaan saneeraamissuunnitelmat ja toteuttaminen on suunniteltu vuodelle 2022. Kunnantalon katon huoltomaalaus suunniteltu vuodelle 2021.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	934 542	1 376 505	2 018 398	2 018 098	2 018 098
TOIMINTAKULUT	-2 083 800	-2 356 272	-2 309 905	-2 314 588	-2 319 288
TOIMINTAKATE	-1 149 258	-979 767	-291 507	-296 490	-301 190

Tehtäväalueen tavoitteet

- Pitkän tähtäimen suunnitelmat ja huoltosuunnitelmat
- Sähköisen venepaikkarekisterin käyttöönotto

590 Vesihuoltolaitos**Toiminnan tarkoitus**

Vesihuoltolaitoksen tehtäväalue vastaa vesi- ja viemärlaitoksen ja verkostojen ylläpidosta ja huoltotehtävistä sekä uusien alueiden vesi- ja viemärlaitteiden rakentamisesta.

Kustannuspaikat

6910 Vesihuoltolaitos

Toiminnan painopistealueet 2020–2022

Yleisesti toimivat ja kunnossa olevat verkostot pienentävät riskiä ongelmatilanteiden syntymiselle ja verkoston kunnosta pidetään huolta ja saneerataan suunnitelmien mukaisesti. Vanhalta sairaalalta, jätevesialtaalle olevan viemäristön saneeraamisen suunnittelu ja toteutus on 2021 aikana.

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	586 265	628 563	600 000	600 000	600 000
TOIMINTAKULUT	-417 802	-493 395	-469 970	-470 475	-470 954
TOIMINTAKATE	168 463	135 168	130 030	129 525	129 046

Tehtäväalueen tavoitteet

- Vanhalta sairaalalta, jätevesialtaalle menevän verkoston saneeraaminen

Tekniset palvelut yhteensä

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	1 660 011	2 123 645	2 735 448	2 735 648	2 735 648
TOIMINTAKULUT	-3 943 617	-4 337 669	-4 359 456	-4 370 201	-4 378 992
TOIMINTAKATE	-2 283 606	-2 214 024	-1 624 008	-1 634 553	-1 643 344

Teknisten palveluiden käyttötalousmenoihin 2021 on tehty kunnanhallituksen toimesta tarkennus 7.12.2020 siten, että sisäisen kustannusten epätasapaino sisäisen ja ulkoisen laskelman välillä on tasapainotettu. Teknisten palveluiden käyttömenoja on kasvatettu 9.326 euroa teknisen lautakunnan aiemmin päättämään käyttötalous-suunnitelmaan 2021, täsmäten sisäinen vesilaskutus oikeaksi alla olevan mukaisesti. Asia liittyy osin taloushallinnon ohjelmistojen laskentatekniikkaan.

Kh-tarkennus kohtaan: Tehtäväalue 580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet

Täsmennetyt tiedot 9326 euroa lisätty toimintakuluja TA2021 - ulkoiset:

Tehtäväalueen talous

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	934 542	1 376 505	2 018 398	2 018 098	2 018 098
TOIMINTAKULUT	-2 083 800	-2 356 272	-2 319 231	-2 314 588	-2 319 288
TOIMINTAKATE	-1 149 258	-979 767	-300 833	-296 490	-301 190

Täsmennetyt tiedot 9326 euroa lisätty toimintakuluihin TA2021 - ulkoiset + sisäiset:

Tekniset palvelut yhteensä

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	1 660 011	2 123 645	2 735 448	2 735 648	2 735 648
TOIMINTAKULUT	-3 943 617	-4 337 669	-4 368 782	-4 370 201	-4 378 992
TOIMINTAKATE	-2 283 606	-2 214 024	-1 633 334	-1 634 553	-1 643 344

Kunnan yhteenlasketuissa käyttötalousuunnitelmassa täsmennetyt luvut ovat mukana.

Koko kunta käyttötalous yhteensä

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	4 016 777	4 251 051	4 832 371	4 754 779	4 762 779
TOIMINTAKULUT	-28 481 279	-29 067 855	-30 649 679	-30 464 233	-30 487 074
TOIMINTAKATE	-24 464 502	-24 816 804	-25 817.308	-25 709 454	-25 724 295

4. TULOSLASKELMAOSA

4.1 Tuloslaskelmaosan tuloarviot ja määrärahat

	TP2019	TA2020 sis.muut.	TA2020 -esitys kv joulukuu 2020	TA2020 -esitys kv joulukuu 2020	KH2021	TS 2022	TS 2023
VEROTULOT							
Kunnan tulovero	17 293 267	18 050 000			17 550 000	17 650 000	18 100 000
Kiinteistövero	2 056 797	2 062 000			2 150 000	2 100 000	2 100 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	875 131	918 000			1 018 000	903 000	863 000
	20 225 195	21 030 000	-924 000	20 106 000	20 718 000	20 653 000	21 063 000
VALTIONOSUUDET							
Valtionosuudet	6 041 879	6 601 420	978 911	7 580 331	6 949 845	7 224 591	7 224 591
MUUT NETTO alla olevista	-127 568	-140 305		-140 305	-142 500	-159 500	-182 500
Korkotuotot talletuksista	716	1 000		1 000	500	500	500
Korkotuotot antolainoista	14 395	11 395		11 395	7 000	5 000	3 000
Muut korkotuotot	5	0		0	0		
	15 116	12 395		12 395	7 500	5 500	3 500
Osinkotuotot ja osuuspo korot	3 295	0		0	0	0	0
Viivästyskorkotulot	934	1 300		1 300	1 000	0	0
Muut rahoitustuotot	10 610	7 000		7 000	6 000	5 000	4 000
	14 839	8 300		8 300	7 000	5 000	4 000
Korkokulut lainoista	-150 920	-154 000		-154 000	-137 000	-150 000	-170 000
	-150 920	-154 000		-154 000	-137 000	-150 000	-170 000
Viivästyskorkomenot	0	0		0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-6 603	-7 000		-7 000	-20 000	-20 000	-20 000
	-6 603	-7 000		-7 000	-20 000	-20 000	-20 000

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuottoina tuloslaskelmassa käsitellään arvioidut korkotuotot ja muut rahoitustuotot. Korkotulona on budjetoitu antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikennetileiltä talousarviovuonna saatavat tuloarviot (yhteensä 7.500 €). Muina rahoitustuottoina on budjetoitu mm. verotilityskorot, osingot ja osuuspääomien korot (yht. n. 7.000 €).

Rahoituskuluina on budjetoitu arvioidut korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoja ovat pitkäaikaisista lainoista ja lyhytaikaisista lainoista talousarviovuodelta maksettavat korot (yht. n. 137.000 €). Muita rahoitusmenoja ovat mm. limiittimaksut, verotilityskorot ja viivästyskorot (yht. n. 20.000 €).

Tilinpäätössiirrot

Budjetoitavia tilinpäätössiirtoja ovat erät, joiden toteutuminen on arvioitavissa talousarviota laadittaessa. Tällaisia eriä ovat muun muassa investointivarauksen purkaminen ja siihen liittyvä poistoeron muodostaminen koskien talousarviovuonna toteutettavia investointihankkeita. Myös aiemmin toteutuneisiin investointeihin liittyvä poistoeron purkaminen budjetoidaan tilinpäätössiirtoina.

Vuoden 2020 talousarvioon on budjetoitu edelleen tilinpäätössiirtona poistoeron vähennys (parantaa tulosta) 92.734 euroa.

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ

Talousarvioesityksen toimintakate vuodelle 2021 on -25.817.308 euroa. Talousarvioesityksen vuosikate on 1.708.037 euroa.

Vuoden 2021 nettoinvestointimenot ovat esityksessä 1.158.478 euroa. Poistojen taso talousarviossa on 1.7 Milj. euroa.

Talousarvion 2020 tuloslaskelman tilikauden tulos vuodelle 2021 on -7.131 euroa. Tilikauden 2021 ylijäämä poistoerokirjauksen jälkeen on 85.603 euroa.

5. RAHOITUSOSA

5.1 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2019	TA2020 + muutos	kv:n 16.12.2020 TA2020 §		TA 2021	TS 2022	TS 2023
			TA2020 +muutos2	TA2020 +muutos2			
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	+/- 1 675 003	2 674 311	- 680 000	1 994 311	1 708 037	2 008 637	2 380 796
* hallintopalvelut - muutos 7.12.2020			- 230 000				
* sote-palvelut muutos 7.12.2020			- 450 000				
* kehittämisspalvelut , netto 0			-				
Satunnaiset erät	+/-	-					
Tulorahoituksen korjaukset	+/- 11 318	-					
Investointien rahavirta							
Investointimenot	- 912 562	- 807 000	60 000	- 747 000	- 1 648 479	- 1 875 000	- 2 915 000
* tietohallinto lisäys 7.12.2020			- 40 000				
*Tekla: Pappilanniemen vähennys 7.12.2020			100 000				
Rahoitusosuudet investointeihin	+	-			490 000		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+ 98 441	315 000	- 110 000	205 000	150 000	150 000	150 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/- 872 200	2 182 311	- 730 000	1 452 311	699 558	283 637	- 384 204
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset	318 198	- 20 000	-	- 20 000	-	-	-
Antolainasaamisten lisäykset	- 3 500	- 50 000	-	- 50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000
Antolainasaamisten vähennykset	+ 321 698	30 000		30 000	50 000	50 000	50 000
Lainakannan muutokset	- 199 886	- 2 000 000	-	- 2 000 000	- 242 238	148 665	265 617
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+ 1 800 000				1 800 000	2 000 000	2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 1 999 886	- 2 000 000	-	- 2 000 000	- 2 042 238	- 1 851 335	- 1 734 383
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	-					
Oman pääoman muutokset	+/-	-	-				
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/- 2 023 281	-	-		- 800 000		
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/- 3 013 793	162 311	- 730 000	- 567 689	- 342 680	432 302	- 118 587
Rahavarat 31.12.	941 799	1 104 110		374 110	31 430	463 732	345 145
Rahavarat 1.1.	1 974 569	941 799		941 799	374 110	31 430	463 732
Pitkäaikainen laina 31.12. €	17 283 850	15 283 850	200 000	15 483 850	15 241 612	15 390 277	15 655 894
Pitkäaikainen laina per asukas	3 704	3 293		3 293	3 283	3 315	3 373

4666 4642

Eksoten lisälaskutus vuonna 2021 muun palvelulaskutuksen yhteydessä (kulu tuloutettu jo vuonna 2020) on esitetty kohdassa "Muut maksuvalmiuden muutokset" -kohdassa asian kassavaikutuksen esittämiseksi.

Eksoten jäsenmaksulaskutus 15,9 milj. euroa lisää kassamaksuja 0,7 - 0,8 milj. euroa budjetoidusta 2021-tasosta 15,2 Milj. euroa korkeammaksi kohdassa Muut maksuvalmiuden muutokset.

Kuntatodistuksia käytetään myös täydentävänä lyhyen ajan rahoitusinstrumenttina. Vähimmäistarve lainan nostolle on 1 Milj. euroa.

Antolainauksen muutokset

Antolainauksen muutoksena budjetoidaan taseen pysyvien vastaavien sijoituksiin kuuluvien lainasaamisten lisäykset ja vähennykset. Vaihtuvien vastaavien lainasaamisten muutokset budjetoidaan rahoitusosassa vaikutus maksuvalmiuteen -erässä tai ne voidaan budjetoida sitä ennen omana muut lainasaamisten muutokset -eränä.

Antolainasaamisten lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista. Antolainasaamisten vähennykseen budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset. Antolainauksen muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden. Vuodelle 2020 budjetoidulla erällä varaudutaan mahdollisiin hankkeiden välirahoituksiin.

Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys sekä lyhytaikaisten lainojen muutos. Pitkäaikaisten lainojen vähennyksenä budjetoidaan kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset talousarviovuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset budjetoidaan nettomääräisenä. Lainakannan muutokset -erä on sitova valtuustoon nähden kokonaisuutena.

Talouden tasapainotusjakson investointimenot on pystyttävä kattamaan vuosikatteella ja siten pitkäaikaista velkaa ei lisätä vaan velkoja lyhennetään noin 2 milj. euroa vuosittain. Maksuvalmiutta turvataan tilapäisillä lyhytaikaisilla luotoilla esim. Kuntatodistus.

Kunnan talouden tila on parantunut vuodesta 2019. Yhteensä kattamatonta alijäämää kunnan taseessa 31.12.2019 tilanteessa oli 747.609,55 euroa.

6. HENKILÖSTÖOSA

6.1 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä				
Vakinaiset, määräaikaiset, henkilötyövuosina				
	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Elinvoiman edistäminen ja kuntakehitys	8,3	8	8	8
<i>Siitä:</i>				
<i>Sosiaali- ja terveystyö</i>				
<i>Hyvinvoinnin edistäminen</i>	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>Elinvoiman edistäminen</i>	1	1,2	1,5	1,5
<i>Työllistämisen edistäminen</i>	6,8	6,3	6	6
<i>Kunnan henkilöstön työhyvinvointi</i>				
Hallintopalvelut	5	7	6	6
<i>Siitä:</i>				
<i>Hallintopalvelut</i>	3	4	3	3
<i>Henkilöstöhallinto</i>	1	1	1	1
<i>Taloushallinto</i>	1	2	2	2
Sivistyspalvelut	105,2	108,4	108,4	108,4
<i>Siitä:</i>				
<i>Sivistyspalveluiden hallinto</i>	12,2	12,4	12,4	12,4
<i>Perusopetus</i>	51	54	54	54
<i>Varhaiskasvatus</i>	37	37	37	37
<i>Kulttuuri ja vapaa-aika</i>	5	5	5	5
Tekniset palvelut	27,5	27,5	26,5	26,5
<i>Siitä:</i>				
<i>Teknisten palveluiden hallinto</i>	2,5	2,5	2	2
<i>Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut</i>	2,5	2,5	2	2
<i>Kaavoitus</i>	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet</i>	20	20	20	20
<i>Kunnallistekniikka ja laitokset</i>	2	2	2	2
<i>Liikenneväylät</i>				
Yhteensä	146	150,9	148,9	148,9

6.2 Henkilöstökulut

	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	5 810 780	5 595 945	5 616 489	5 945 807
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	1 342 058	1 298 917	1 303 900	1 366 660
Muut henkilösivukulut	201 022	153 426	189 620	243 220
Henkilöstökulut yhteensä	7 353 860	7 048 288	7 110 009	7 555 687

7. INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointiohjelman talousarviovuodelle 2021 ja investointisuunnitelman taloussuunnitelmavuosille 2022–2023. Investointien aktivointiraja on **10 000 euroa**. Aktivoitavalla hankintamenolla tarkoitetaan tällöin menoja, jotka kirjanpidossa on tarkoitus kirjata tasetilille.

Aktivoitavia ovat ne perusparannusmenot, jotka parantavat hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi. Hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskyvyn voidaan katsoa kasvaneen, jos perusparannus johtaa

- hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja hyödykkeen tuotantokapasiteetin kasvuun
- suoritteiden laadun merkittävään parantumiseen, tai
- tuotantoprosessin kustannusten merkittävään vähentymiseen.

Korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky tai käyttö palvelutuotannossa voidaan säilyttää ennallaan, kirjataan yleensä syntymistilikauden kuluksi. Edellä mainittuja kriteerejä sovelletaan perusparannusmenojen aktivointiedellytyksiä arvioitaessa.

7.1 Investointiohjelma 2021 ja investointisuunnitelma 2022–2023

INVESTOINNIT 7.12.2020

	Kustannus- arvio	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Investointimenot				
Konsernihallinnon investoinnit				
Kiinteään omaisuuden hankinta (ei poistoja)	-250 000	-150 000	-50 000	-50 000
Kutilan kanava	-2 700 000	-225 000	-1 125 000	-1 125 000
ARC-projekti	-20 000	-20 000	0	0
TOS -projekti 2021	-146 979	-146 979	0	0
Työajanseuranta- ja tavoitettavuusjärjestelmä	-10 000	-10 000	0	0
Meita Oy:n osakkeiden lisähankinta osakassopimuksen mukaisesti	-15 000	-15 000		
Konsernihallinnon inv. Yhteensä	-3 141 979	-566 979	-1 175 000	-1 175 000
Teknisten palveluiden investoinnit				
Pappilanniemen venesatama (ehdollinen ELY:n päätökselle)	-700 000	-700 000		
Pappilanniemen silta v. 2024	-500 000			
Frisbeegolf rata harjulle	-10 000	-10 000		
Olemassa olevan infran perusparannuskohteet	-400 000	-100 000	-200 000	-100 000
Vesilaitoksen investoinnit (viemäriverkosto Sair. - Puhd.)	-500 000	-100 000	-100 000	-200 000
Paloas./tekn. varikon perusk.	-110 000	-10 000	-100 000	
Saimaanharjun koulun piha-alueen kehittäminen ja vanhan koulun purku	-500 000		-300 000	-200 000
Konstunrannan uuden kaava-alueen infra	-1 000 000			-1 000 000
Sairaala-alueen kehittäminen ja kaavoittaminen rakentamiseen ja suljettujen rakennusten purku	-240 000			-240 000
Taipalsaari 450 v: Laavu	-20 000	-20 000		
Kiinteistöjen kehitystoimet	-35 000	-35 000		
Sarviniemen laivalaiturin jatkaminen	-70 000	-70 000		
Rakennusvalvonnan sähköinen arkistointi	-10 000	-10 000		
Teknisten palveluiden inv. yhteensä	-4 095 000	-1 055 000	-700 000	-1 740 000
Sivistyspalveluiden investoinnit				
Kirkonkylän koulun laitehankinnat	-14 500	-14 500	0	0
Kirkonkylän koulun kalustehankinnat	-12 000	-12 000	0	0
Sivistyspalveluiden inv. Yhteensä	-26 500	-26 500	0	0
Investointimenot yhteensä	-7 263 479	-1 648 479	-1 875 000	-2 915 000
Investointitulot				
Valtionavustussuunnitelma (Pappilanniemi venesatama, ELY-hakemussuunnitelma)		490 000		
Investointitulot yhteensä	0	490 000	0	0
Investointien nettomenot	-7 263 479	-1 158 479	-1 875 000	-2 915 000

Taulukossa on mukana vuodelle 2021 kunnanvaltuuston 7.10.2020 päättämä 39§ Kutilan kanava oman pääoman ehtoinen rahoitus / muu investointirahoitus 225.000 €, mikä toteutuu vasta vuonna 2021. Määräraha siirtyy vuodelta 2020 (samansuuruinen ja sisältöinen erä), erillinen päätös.

Kutilan kanava Oy:n kehittämiskuluja ennen yhtiön perustamisvaihetta on sisällytetty tilikaudella 2021 käyttötaloudessa konsernipalveluiden kehittämistoiminnan käyttötalouden-toimintakuluihin, netto 25.000 euroa.

8. KONSERNIOSA

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään seuraavat yhteisöt:

Tytäryhtiöt (100 % omistus)

- KOY Taipalsaaren Asunnot
- Taipalsaaren Lämpö Oy

Kuntayhtymät:

- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Eksote)

Lisäksi kunnalla on omistuksia myös muissa yhteisöissä, mutta niiden asema pääsääntöisesti on enintään osakkuusyhteisön (omistus 20-50 %) verran.

Kutilan kanava yhtiön/toiminnan perustaminen on meneillään talousarvion 2021 laadintavaiheessa. Kunnanvaltuusto on tehnyt 7.10.2020 päätöksen kanavayhtiön perustamisesta ja pääomittamisesta (aiemmin 225.000 € vuodelle 2020 siirtyy vuodelle 2021). Sama investointimääräraha on esitetty osaksi talousarviota 2021 rivillä Kutilan kanava kohdassa Investoinnit).

Myös Saimaan Kuitu Oy on osakkuusyhteisö.

8.1 Tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2021

KOY Taipalsaaren Asunnot sekä Taipalsaaren Lämpö Oy

Talouden tasapainotustyön edellyttämä vähimmäislinjaus kunnan tytäryhteisöille on jo vuoden 2018 talousarviossa edellytetty tavoite: **Yhtiöiden on selviydyttävä oman liikevaihtonsa turvin ilman kunnan taloudellista tukea.**

Talouden tasapainotustyö edellyttää varmasti myös muita emokunnan linjaamia selviytyksiä yms. mutta ne ovat normaalin omistajaohjauksen toimenpiteiden piirissä.

Muut yksityiskohtaisemmat tavoitteet yhtiöt linjaavat itse. Yhtiöissä noudatetaan kunnan konserniohjetta, joka uudistettu 2020. Kuntalain 47 §:n mukaisesti omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.